

AVRUPA PARLAMENTOSU'NDA POPÜLİST SÖYLEMİN İNŞASI: VLAAMS BELANG'IN GÖÇ VE İLTİCA POLİTİKALARINA YAKLAŞIMI¹²

Beril HAKVERİR KUTMAN³

Öz: Bu çalışma, Belçika'nın köklü radikal sağ partisi Vlaams Belang'ın (VB) Avrupa Parlamentosu'ndaki (AP) söylemlerini, popülizm kavramı çerçevesinde incelemektedir. Çalışmanın temel amacı, partinin ulusal bir aktör olarak ulusüstü bir temsil sahnesinde göç başlığını nasıl siyasetlendirdiğini ve bu süreçte popülist çekirdeği (halk egemenliği, elit karşıtlığı ve kriz performansı) hangi söylemsel biçimlerle kullandığını ortaya koymaktır. Araştırmanın veri seti, AP resmi arşivlerinden derlenen ve 1994 yılı ile Kasım 2025 yılı arasındaki dönemini kapsayan 1.081 Genel Kurul konuşması ve yazılı oy açıklamasından oluşmaktadır. Metinlerde, birden fazla temanın aynı anda işaretlenebilmesine imkân sağlanarak, varlık ve yokluk temelli değerlendirme yapılmıştır. Araştırma bulguları, meşruiyetin kurumlar ve müzakere süreçleri üzerinden değil, doğrudan halk referansı üzerinden tanımlandığını göstermektedir. AB kurumları, Brüksel söylemi içinde seçilmiş iradeyi sınırlayan ve kararları halktan uzak biçimde alan bir elit düzeni olarak konumlandırılır. Kriz dili ise, aciliyet duygusu ve tek geçerli çözüm algısı üretmek üzere tekrar tekrar kurulmaktadır. Göç ve iltica, güvenlik, refah paylaşımı, demografik tehdit ve medeniyet temalarını birbirine bağlayan merkezi bir odak noktası olarak işlev görmektedir. Böylece, VB söylemi, göçü teknik bir politika alanı olarak ele almak yerine halkın iradesi ile yozlaşmış elitler arasındaki egemenlik çatışmasını görünür kılan bir kanıt alanı olarak kurmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Vlaams Belang, Popülizm, Avrupa Parlamentosu, Göç Politikaları, Radikal Sağ.*

Article Category: Political Science

Date of Submission: 09.02.2026

Date of Acceptance: 18.02.2026

DOI: [10.5281/zenodo.18725082](https://doi.org/10.5281/zenodo.18725082)

¹ Bu makale sürdürülmekte olan “Ulusal Partiler ve Avrupa Birliği'nin Göç Politikası Alanındaki Karşılıklı Etkileşimi: Vlaams Belang Partisi Örneği” adlı doktora tezinden türetilmiştir.

² Bu makale yazarın bursiyeri olduğu Dokuz Eylül Üniversitesi EU Policy Making on Migration (EUPOLY-MIG) Erasmus+ Jean Monnet Modülü çalışmalarının bir ürünüdür.

³ Doktora Adayı, Dokuz Eylül Üniversitesi, Avrupa Çalışmaları Programı.

Email: berilhakverir@gmail.com.

ORCID: [0000-0001-8724-6836](https://orcid.org/0000-0001-8724-6836).

THE CONSTRUCTION OF POPULIST RHETORIC IN THE EUROPEAN PARLIAMENT: VLAAMS BELANG'S APPROACH TO MIGRATION AND ASYLUM POLICIES

Abstract: This study examines the European Parliament discourse of Vlaams Belang (VB), a long-established radical right party in Belgium, through the lens of populism. It aims to show how VB, as a national actor, politicizes migration on a supranational representative stage and how it mobilizes the populist core. The populist core is defined as popular sovereignty, anti-elitism, and crisis performance, and the study traces how these elements are articulated through specific discursive forms. The dataset consists of 1,081 plenary speeches and written explanations of vote collected from the official archives of the European Parliament, covering the period from 1994 to November 2025. The texts were coded through a presence and absence approach that allows multiple themes to be marked simultaneously. The findings indicate that legitimacy is defined through direct reference to “the people” rather than through institutions and deliberative procedures. European Union institutions are positioned, within a “Brussels” discourse, as an elite order that constrains the elected will and makes decisions at a distance from citizens. Crisis language is repeatedly constructed to generate urgency and the perception of a single valid solution. Migration and asylum function as a central focal point that ties together security, welfare distribution, demographic threat, and civilizational themes. VB therefore frames migration as an evidentiary arena for a sovereignty conflict between the people and corrupt elites, rather than as a technical policy domain.

Keywords: *Vlaams Belang, Populism, European Parliament, Migration Policies, Radical Right.*

Giriş

Son yüzyılda Avrupa siyasetindeki en belirgin gelişmelerden biri, popülist radikal sağ partilerin yükselişi ve ana akım siyaseti dönüştürmesidir. Ulusal sınırlar içinde göç karşıtlığı ve milliyetçilik söylemleriyle güç kazanan bu partiler, Avrupa Birliği (AB) düzeyinde de giderek daha etkin birer aktör haline gelmiştir. Bu aktörler arasında Belçika'nın Flaman bölgesinden Vlaams Belang (önceki adıyla Vlaams Blok, VB) partisi, hem tarihsel sürekliliği, hem de geliştirdiği söylem stratejileriyle özgün bir örnek teşkil etmektedir. Parti, ulusal düzeyde siyasi tecrit (*cordon sanitaire*) uygulamasıyla karşı karşıya kalmasına rağmen, Avrupa Parlamentosu'nu (AP) sesini duyurmak, meşruiyet kazanmak ve AB'nin göç rejimine meydan okumak için stratejik bir sahne olarak kullanmaktadır.

Bu çalışmanın temel amacı, VB'nin AP zeminindeki göç ve iltica söyleminin popülist yansımalarını ortaya koymaktır. Literatürde popülizm halk ile elitler arasındaki karşıtlık üzerinden tanımlansa da, bu karşıtlığın göç gibi çok boyutlu bir politika alanında nasıl şekillendiği bütüncül olarak ele alınmayı gerektirmektedir. Bu çerçevede, çalışmanın araştırma sorusu "*VB partisi, göçmen karşıtlığını sadece kültürel bir öteki düşmanlığı olarak mı ortaya koymaktadır, yoksa bu düşmanlığı Brüksel elitlerine yönelik bir temsil krizi suçlamasına mı dönüştürmektedir?*" olarak belirlenmiştir.

Bu sorulara yanıt aramak amacıyla çalışma, popülizmi Cas Mudde'nin "*ince merkezli ideoloji*" tanımını üzerinden ele almakta ve halk egemenliği, elit karşıtlığı ve kriz anlatısı üçgenindeki göç söylemlerine odaklanmaktadır. Çalışma kapsamında AP'de yer alan VB temsilcilerinin 1994-2025 yılları arasında AP Genel Kurulu'nda yaptıkları 1.081 konuşma analiz edilmiştir. Araştırma, partinin popülist söyleminin değişen odak noktalarını (İslamofobi, refah şovenizmi, demografik tehdit vb.) inceleyerek, radikal sağın AB ve göç yönetimi üzerindeki etkisini tartışmayı hedeflemektedir.

1. Yöntem

Bu çalışma, Belçika'nın radikal sağ partisi VB'nin AP konuşmalarında göç ve iltica politikalarını nasıl siyasileştirdiğini incelemektedir. Analitik çerçeve, popülizm olarak belirlenmiştir. Göç politikası ise analizde temel odak noktasıdır.

Bu çalışmada tercih edilen analiz türü olan içerik analizi, belirli iletişim materyallerindeki (örneğin siyasi konuşmalar, parti programları ve tutanaklar) mesajların sistematik, nesnel ve nicel ve nitel biçimde betimlenmesini ve bu betimleme üzerinden çıkarımlar yapılmasını içeren

bir araştırma tekniğidir.⁴ Bu analiz türünün bu çalışmada tercih edilmesinin temelinde, yöntemin Sosyal Bilimlerin birçok alanında, örneğin Siyaset Bilimi, İletişim Çalışmaları, Uluslararası İlişkiler ve Sosyoloji gibi disiplinlerde yaygın biçimde kullanılması bulunmaktadır.⁵ Nitel içerik analizi, metinlerde tekrar eden anlam örüntülerini görünür kılmaktadır. Bu yaklaşım, metinlerin betimlenmesiyle sınırlı kalmayarak kategoriler aracılığıyla karşılaştırılabilir bir çerçeve kurmaktadır. Analiz tasarımında temalar mevcut kuramsal çerçeveden türetilmekte ve metinlerdeki söylemsel göstergeler bu çerçeve doğrultusunda sınıflandırılmaktadır. Böylece, popülizmin temel unsurlarını oluşturan halk egemenliği, elit karşıtlığı ve kriz anlatısının göç ve iltica söylemi içinde hangi iddia biçimleriyle kurulduğu izlenebilir hale gelmektedir.

Bu çalışmanın temel amacı, Belçika'nın radikal sağ partisi VB'nin AP'deki söylemlerini, özellikle göç ve iltica politikaları ekseninde ve popülizm kavramı çerçevesinde detaylı bir irdelemeye tabi tutmaktır. Bu temel amacın dışında, çalışma üç ek amacı daha ortaya koymaktadır. İlk olarak, partinin ulusal bir aktör olarak ulusüstü bir temsil alanında göç konusunu nasıl siyasileştirdiğini göstermektedir. İkinci olarak, popülist çekirdeği oluşturan halk egemenliği, elit karşıtlığı ve kriz performansının hangi söylemsel biçimlerle kullanıldığını açıklamaktadır. Son olarak, göç karşıtlığının kültürel bir ötekileştirme ve düşmanlık biçimi mi, yoksa Brüksel elitlerine yöneltilen bir temsil krizi suçlaması mı olduğunu ortaya koymaktadır. Tüm bu amaçlar çerçevesinde, bu çalışma, söylemlerin dilsel ve tematik dağılımı, halk ve elit karşıtlığının kurumsal yansımaları, kriz anlatısının kurulma biçimi, sınır ve iltica rejimi, kamu düzeni ve güvenlik, refah şovenizmi, demografik tehdit algısı ve İslamofobi gibi temel başlıklar ile bunlara karşılık gelen analiz birimleri üzerinden incelenecektir.

1.1. Vaka, Konu ve Kavramsal Çerçeve Seçiminin Gerekçesi

Bu çalışmada araştırma nesnesi olarak Belçika'nın VB partisinin seçilmesinin, analitik çerçevenin popülizm olarak belirlenmesinin ve odak noktası olarak göç politikasının alınmasının ardında üç temel teorik ve ampirik gerekçe bulunmaktadır. İlk olarak, aktör seçimine ilişkin bu gerekçe, VB'nin Avrupa'da radikal sağın en köklü ve kurumsallaşmış

⁴ Klaus Krippendorff (2018), *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*, SAGE Publications.

⁵ Michael Laver & Kenneth Benoit & John Garry (2003), "Extracting Policy Positions from Political Texts Using Words as Data", *American Political Science Review*, 97(2), ss. 311-331; Audie Klotz & Deepa Prakash (2008), *Qualitative Methods in International Relations*, Palgrave Macmillan UK; Justin Grimmer & Brandon M. Stewart (2013), "Text as Data: The Promise and Pitfalls of Automatic Content Analysis Methods for Political Texts", *Political Analysis*, 21(3), ss. 267-297; Howard Lune & Bruce L. Berg (2017), *Qualitative Research Methods for the Social Sciences*, Pearson; Kimberly A. Neuendorf (2017), *The Content Analysis Guidebook*, SAGE Publications; Daniel Riffe & Stephen Lacy & Brendan R. Watson & Jennette Lovejoy (2023), *Analyzing Media Messages: Using Quantitative Content Analysis in Research*, Routledge.

örneklerinden birini teşkil etmesine dayanmaktadır. Parti, ulusal düzeyde “*cordon sanitaire*” olarak adlandırılan siyasi tecrit uygulamasına maruz kalmasına rağmen, AP’yi sesini duyurmak ve meşruiyet kazanmak amacıyla stratejik bir temsil alanı olarak kullanması bakımından özgün bir vaka oluşturmaktadır. Ayrıca, 2024 Avrupa Parlamentosu seçimlerinde elde ettiği başarıyla Flaman bölgesinde birinci parti konumuna yükselmesi, partinin söylemlerinin toplumsal tabandaki karşılığını analiz etmeyi gerekli kılmaktadır.

İkinci olarak, konu seçimine ilişkin gerekçe, göçün parti açısından sıradan bir politika başlığı olmaktan ziyade sistem karşıtı eleştirinin merkezinde yer almasıdır. Analiz bulgularının da gösterdiği üzere, göç, güvenlik, refah, kimlik ve egemenlik tartışmalarını birbirine bağlayan merkezi bir düğüm noktası işlevi görmektedir. Bu çerçevede, göç, VB söyleminde halkın iradesi ile Brüksel elitlerinin tercihleri arasındaki kopuşu görünür kılan somut bir gösterge olarak araçsallaştırılmaktadır.

Üçüncü olarak kavram seçimine ilişkin gerekçe, çalışmanın göç karşıtlığını kültürel bir yabancı düşmanlığı tepkisi olarak değil, siyasal bir strateji olarak okumayı amaçlamasıdır. Bu doğrultuda, Cas Mudde’nin “*ince merkezli ideoloji*” tanımı, partinin göçü teknik bir mesele olmaktan çıkarıp halk ve elitler arasındaki ahlaki bir çatışma alanına dönüştürme biçimini açıklamak bakımından elverişli bir teorik temeldir.

1.2. Analiz Stratejisi ve Kodlama Protokolü

Araştırmanın analiz süreci, nitel verinin sistematik hale getirilmesini sağlayan üç aşamalı bir yöntemsel strateji üzerine kurulmuştur. Bu strateji, veri setinin oluşturulması, kodlama protokolü ile analiz sorularının belirlenmesi ve tematik analiz aşamalarından oluşmaktadır. İlk aşamada, AP resmi arşivlerinden konuşma metinleri elde edilmiş ve orijinal dilleri olan Felemenkçe ve İngilizce’den Türkçe’ye çevrilmiştir.

İkinci aşamada, çalışmada nitel içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Bu kapsamda, popülist ideolojinin bileşenlerini ve bunların göç bağlamındaki görünümünü tespit etmek amacıyla her bir analiz kategorisi için rehber sorular belirlenmiştir. Metinler, bu sorulara verdikleri yanıtlara göre bulunma ve bulunmama esasına dayanarak kodlanmıştır. Halk ve elit karşıtlığı başlığı altında birinci soru, konuşmada meşruiyetin kaynağı olarak doğrudan halk, seçmen veya sıradan vatandaşın referans gösterilip gösterilmediğini sorgulamaktadır. İkinci soru, AB kurumlarının, Komisyon’un veya diğer siyasi grupların halktan kopuk ya da yozlaşmış bir elit zümre olarak tanımlanıp tanımlanmadığını incelemektedir. Üçüncü soru ise, karar alma süreçlerinde demokratik açık bulunduğu ya da halkın dinlenmediği vurgusunun yapıldığı

yapılmadığını değerlendirmektedir. Kriz performansı başlığı altında birinci soru, mevcut durumun göç, Euro, Schengen gibi alanlar üzerinden kaos, çöküş, istila veya felaket olarak betimlenip betimlenmediğine odaklanmaktadır. İkinci soru, krizin sorumlusunun dışsal faktörler mi yoksa içerideki yönetici elitler mi olarak gösterildiğini, bu çerçevede metafor içeren anlatı unsurlarına başvurulup başvurulmadığını incelemektedir. Üçüncü soru, çözüm için acil ve radikal bir uyanış ya da sistemi değiştirme çağrısının yapılıp yapılmadığını araştırmaktadır. Sınır ve iltica rejimi başlığı altında birinci soru, sınırların teknik bir kontrol aracı olarak mı, yoksa egemenliğin ve kimin karar vereceğinin sembolü olarak mı sunulduğunu değerlendirmektedir. İkinci soru ise, iltica sisteminin bir insan hakkı olarak mı, yoksa suistimal çerçevesinde mi ele alındığını incelemektedir. Güvenlik ve kamu düzeni başlığı altında birinci soru, göçmenlerin doğrudan suç, terör, şiddet veya güvensizlik kaynağı olarak etiketlenip etiketlenmediğini sorgulamaktadır. İkinci soru, çözüm önerilerinin entegrasyon yerine sınır dışı etme, geri gönderme ya da kapıları kapatma yönünde kurulup kurulmadığını değerlendirmektedir. Refah şovenizmi başlığı altında birinci soru, sosyal yardımlar ve refah sisteminin yalnızca katkı sağlayanlara ve yerel halka ait bir hak olarak tanımlanıp tanımlanmadığını incelemektedir. İkinci soru, göçmenlerin refah sistemini sömüren ya da sistem üzerinde baskı oluşturan bir yük olarak sunulup sunulmadığını değerlendirmektedir. Demografik tehdit başlığı altında birinci soru, göçün sayısal bir nüfus hareketliliğinden ziyade Avrupa halklarının yerini almayı hedefleyen bilinçli bir nüfus ikamesi (*omvolking*) ya da yer değiştirme projesi olarak sunulup sunulmadığını incelemektedir. İkinci soru ise, düşük doğum oranları ve yaşlanan nüfusun göçü gerekçelendiren bir durum olarak değil, halkın varoluşsal sürekliliğine yönelik yok olma tehlikesi olarak çerçevelenip çerçevelenmediğini değerlendirmektedir. İslamofobi başlığı altında birinci soru, İslam'ın ya da Müslüman nüfusun Avrupa değerleriyle uyum sağlayamayacak, yapısal olarak çatışmacı ve uyumsuz bir medeniyet olarak tanımlanıp tanımlanmadığını sorgulamaktadır. İkinci soru, cami, başörtüsü ya da İslami sembollerin dini özgürlük bağlamından çıkarılarak askeri ve siyasi bir meydan okuma ya da içerideki düşman olarak kodlanıp kodlanmadığını, bu kapsamda metaforik söylemlere başvurulup başvurulmadığını incelemektedir.

Üçüncü aşamada kodlama sonucunda elde edilen veriler, söz konusu başlıklar altında bir araya getirilerek VB'nin söylemsel stratejisinin zaman içindeki değişimi ve sürekliliği yorumlanmıştır. Analiz, tekil ve parçalı ifadelerden ziyade, bu sorulara verilen yanıtların oluşturduğu anlam örüntülerine odaklanmıştır.

1.3. Veri Hazırlama, Çeviri Prosedürü, Temalandırma ve Yorumlama İlkeleri

Çalışmada, verilerin tasnifi ve analizi için kullanılan temel araç Microsoft Excel veri tabanı yazılımıdır. Bu yazılımın tercih edilmesinin temelinde, araştırmacıya metinler üzerinde varlık-yokluk (*presence-absence*) temelli manuel kodlama yapma ve her bir konuşmayı bağlamı içinde değerlendirme esnekliği sağlamasıdır. Bu süreçte, amaç, söylemlerde tekrar eden temaların popülizm kavramı çerçevesinde yorumlanabilir hale gelmesidir. Araştırma kapsamında işlenen verilere ise AP Resmi Arşivleri (*European Parliament Multimedia Centre and Plenary Records*) üzerinden ulaşılmıştır.⁶ Bu veri tabanının kullanılmasındaki ana sebep, AP arşivlerinin, seçilmiş temsilcilerin yasama faaliyetlerini ve söylemlerini eksiksiz ve birincil olarak yayınlayan en güvenilir mecra olmasıdır. Bu veri tabanında, “*Vlaams Belang*” ve öncülü olan “*Vlaams Blok*” partisi temsilcileri temel alınarak yapılan tarama neticesinde, 1994 yılı ile Kasım 2025 yılları arasındaki yasama dönemlerini kapsayan Genel Kurul konuşmaları ve yazılı oy açıklamalarından oluşan toplam 1.081 adet söylem metnine ulaşılmıştır.

Temalandırma aşamasında, tek bir metnin birden fazla temayla eşleşebileceği varsayımı benimsenmiştir. Bu nedenle, konuşmalar çok temalı olarak ele alınmıştır ve aynı metinlerin farklı temalarla eşleşmesine izin verilmiştir. Bazı söylemler bu yüzden farklı alt başlıklarda farklı temalar üzerinden referans verilmektedir. Böylece, her başlık altında yalnızca tekil örnekler yerine veri seti içindeki genel eğilim görünür hale getirilmiştir.

Veri setinin dil dağılımı dönemsel bir değişime işaret etmektedir. 2012 yılına kadar olan konuşmaların ağırlıklı dili İngilizce iken, 2012 ile 2025 aralığında konuşmaların çoğunluğu Felemenkçe yapılmıştır. Bu durum, analizde kullanılan çeviri prosedürünün standartlaştırılmasını gerekli kılmıştır. Çeviri süreci iki aşamalı olarak yürütülmüştür. İlk aşamada metinler, literatürde sinirsel makine çevirisi (*neural machine translation*) olarak adlandırılan sistemlerden Google Translate aracılığıyla Türkçeye çevrilmiştir. İkinci aşamada, bu çeviriler, yine bir sinirsel çeviri aracı olan DeepL üzerinden yeniden kontrol edilmiştir. Bu iki aracın tercih edilmesinin temel nedeni NMT teknolojisinin kabul edilebilir doğruluk oranlarına ulaşmış olmasıdır.⁷ Böylece, iki farklı sistemin karşılaştırmalı kullanımı sağlanarak, çeviri hatalarının en aza indirilmesi amaçlanmıştır. Alıntı yapılan cümlelerin Türkçe çevirileri metin içinde verilmiş, gerekli görülen durumlarda özgün ifadeler korunmuştur.

2. Kavramsal Çerçeve: Popülizm

⁶ European Parliament, “Debates and videos | Plenary”, Erişim Tarihi: 01.01.2026, Erişim Adresi: <https://www.europarl.europa.eu/plenary/en/debates-video.html>.

⁷ Erik De Vries & Martijn Schoonvelde & Gijs Schumacher (2018), “No Longer Lost in Translation: Evidence That Google Translate Works for Comparative Bag-of-Words Text Applications”, *Political Analysis*, 26(4), ss. 417-430.

Popülizm literatürü uzun süre tanım sorunu etrafında şekillenmiştir. Çünkü popülizm, farklı sosyo-politik bağlamlarda ve ideolojik spektrumun farklı noktalarında (sağ-sol) yer alan aktörler tarafından farklı amaçlarla kullanılabilir. Kavramın çok boyutluluğu, farklı ideolojilerle ilişki kurabilmesini mümkün kılmaktadır. Sağ popülizmde bu ilişki çoğu zaman yerellik (nativizm) ve otoriterlik üzerinden, sol popülizmde ise sosyalizm ya da sosyo-ekonomik adalet talepleri üzerinden kurulabilmektedir. Bu durum, kavramın sınırlarını netleştirmeyi zorlaştırmıştır. Popülizmin sabit bir ideolojik içerikten ziyade dinamik bir siyaset yapma, halk adına konuşma ve temsil etme biçimi olarak farklı şekillerde yer alabilmesi, literatürde farklı düzlemlerde ele alınmasına sebep olmuştur.

Popülizm literatüründe kavramı açıklamak için dört temel yaklaşım öne çıkmaktadır. İdeolojik yaklaşım, popülizmi bir düşünce sistemi olarak ele almaktadır. Bu yaklaşıma göre, popülizm, toplumu saf halk ve yozlaşmış elitler diye iki karşıt gruba ayıran bir dünya görüşüdür.⁸ Temel vurgu, siyasetin halkın iradesine dayanması gerektiği fikridir. Güncel literatürde Cas Mudde'nin popülizmi "*ince merkezli bir ideoloji*" olarak tanımlaması (*thin-centered ideology*) bu yaklaşımın en yaygın kullanılan örneğidir. Tanımdaki ince merkezli vurgusu, popülizmin liberalizm ya da sosyalizm gibi toplumsal yaşamın her alanını kapsayan, ekonomi, hukuk ve dış politika gibi başlıklarda bütüncül ve tutarlı bir program sunmadığını ifade etmektedir. Popülizm, sınırlı kavramsal yapısı nedeniyle daha kapsamlı bir ideolojik çerçeveye dayanmak durumunda kalmaktadır. Örneğin, sağ popülizmde bu çekirdek nativizm (yerlilik) ve otoriterlik ile birleşmekte, sol popülizmde ise sosyo ekonomik adalet talepleriyle ilişki kurabilmektedir. Bu ideolojik çekirdeğin merkezinde yer alan, yani siyah beyaz bakış açısı, siyasal alanı ahlaki bir mücadele sahası olarak görmektedir. Bu çerçevede, halk, doğası gereği erdemli ve saf bir bütün olarak sunulmakta, elitler ise bencil, yozlaşmış ve halka ihanet eden bir grup şeklinde betimlenmektedir.⁹

İkinci olarak, söylemsel yaklaşım, popülizmi bir iletişim stratejisi ve kimlik kurma süreci olarak tanımlar. Bu yaklaşıma göre halk siyasal söylem içinde farklı taleplerin bir araya getirilmesiyle kurulan bir kimliktir.¹⁰ Jagers ve Walgrave'in kavramsallaştırmasına göre popülizm, aktörlerin meşruiyetlerini doğrudan halka atıfla kurdukları bir iletişim repertuarı olarak tanımlanmaktadır. Bu noktada ince ve kalın popülizm ayrımı analitik bir olanak sunmaktadır.

⁸ Cas Mudde (2004), "The Populist Zeitgeist", *Government and Opposition*, 39(4), ss. 541-563.

⁹ Yves Mény & Yves Surel (2002), *Democracies and the Populist Challenge*, Palgrave Macmillan.

¹⁰ Ernesto Laclau (2005/a), *On Populist Reason*, Verso; Ernesto Laclau (2005/b), "Populism: What's in a Name?", içinde (editör: Francisco Panizza) *Populism and the Mirror of Democracy*, London, Verso, ss. 32-49; Francisco Panizza (2005), *Populism and the Mirror of Democracy*, Verso.

İnce düzeyde halk vurgusu ve halk egemenliği söylemi öne çıkarken, kalın düzeyde elit karşıtlığına ek olarak dışlayıcı sınırlar devreye girmektedir. Bu sınırlar, göçmenler ve azınlıklar gibi grupların öteki olarak konumlandırılmasıyla belirginleşmektedir. Söylemin inşa sürecinde lider, biz ve onlar ayrımını tesis etmektedir. Bu ayrım, kurucu söylem (*constitutive rhetoric*) aracılığıyla bireyleri pasif birer izleyici konumundan çıkarıp kendilerini ortak bir biz içinde tanımlayan kolektif bir özneye dönüştürmektedir. Bu süreçte kullanılan dil çoğu zaman basitleştirici nitelik taşımakta, duygusal metaforlar ve dramatisasyon kullanılmaktadır. Toplumsal tabuları yıkan çıkışlar da bu repertuarın bir parçası olabilmektedir. Özellikle radikal sağ popülist aktörler, dışlayıcı mesajlarını meşrulaştırmak için örtülü anlatım ve çiftdil (*doublespeak*) kullanımına başvurabilmektedir.¹¹

Üçüncü olarak, performatif yaklaşım, popülizmi bir siyasal tarz olarak ele alır. Bu yaklaşım, popülizmin ne söylediğinden ziyade nasıl söylendiğine odaklanır. Popülist liderin halkla kurduğu doğrudan ilişki, kriz dili, gündelik üslup, görünüşü ve provokatif çıkışları bu tarzın temel parçalarıdır.¹² Moffitt, bu boyutu “*krizin performansı*” (*performance of crisis*) kavramıyla tartışır. Bu çerçevede, popülistler, yalnızca mevcut krizlere tepki vermez. Aynı zamanda kriz anlatısını söylemsel olarak kurar ve dramatize eder. Kriz, liderin kendisini tek çözüm olarak sunmasını kolaylaştıran bir sahneye dönüşür. “*Kötü davranışlar*” (*bad manners*) olarak tarif edilen kaba, doğrudan ve diplomatik olmayan üslup da liderin halktan biri olduğu algısını pekiştiren bir performans ögesi olarak işlemektedir.¹³

Son olarak, stratejik yaklaşım, popülizmi bir yöntem ve araç olarak ele alır. Bu yaklaşıma göre, popülizm, iktidara gelmek ya da mevcut gücü korumak için kullanılan bir siyasal araçtır. Lider, kitlesel desteği toplamak ve sürdürmek için popülist söylemi ve örgütlenme yöntemlerini kullanır.¹⁴ Weyland’a göre, bu stratejinin merkezinde, liderin parti örgütü, medya ve ara kurumlar gibi kurumsal aracılık mekanizmalarını devre dışı bırakarak örgütlü olmayan kitlelerle doğrudan ve aracısız bir ilişki kurması yer almaktadır. Lider, bu ilişkiyi kendisini halkın tek ve gerçek sesi olarak konumlandırarak biçimde çerçevelemektedir. Halkı temsil

¹¹ Jan Jagers & Stefaan Walgrave (2007), “Populism as Political Communication Style: An Empirical Study of Political Parties’ Discourse in Belgium”, *European Journal of Political Research*, 46(3), ss. 319-345; Matthew Feldman & Paul Jackson (2014), “Introduction”, içinde *Doublespeak: The Rhetoric of the Far Right Since 1945*, Ibidem Press, ss. 7-35.

¹² Pierre Ostiguy (2017), “Populism: A Socio-Cultural Approach”, içinde (editörler: Cristóbal Rovira Kaltwasser & Paul Taggart & Paulina Ochoa Espejo & Pierre Ostiguy) *The Oxford Handbook of Populism*, Oxford University Press, ss. 73-97; Benjamin Moffitt (2020), *Populism*, John Wiley & Sons.

¹³ Benjamin Moffitt (2016), *The Global Rise of Populism: Performance, Political Style, and Representation*, Stanford University Press.

¹⁴ Kurt Weyland (2001), “Clarifying a Contested Concept: Populism in the Study of Latin American Politics”, *Comparative Politics*, 34, ss. 1-22.

ettiğini ve yerleşik düzenin ayrıcalıklı aktörlerine karşı mücadele yürüttüğünü ileri sürerek meşruiyet üretmekte, yozlaşmış kurumları dönüştürme vaadini de bu çerçevede kurmaktadır.¹⁵

Bu dört yaklaşım farklı vurgular taşısa da, popülizmin çekirdeğinde halk ile ötekiler arasındaki çatışmalı ve ahlaki bir ayrım yer almaktadır. Bu ayrımın bir tarafında yozlaşmış elitler konumlanmakta, diğer tarafında ise saf ve erdemli halk yer almaktadır. Sağ popülizm, bu ikili çerçeveye sıklıkla üçüncü bir eksen eklemekte ve elitler tarafından korunduğu ileri sürülen tehlikeli ötekileri, örneğin göçmenleri, azınlıkları ve suçluları, halkın refahı ve kimliği için bir tehdit olarak sunmaktadır. Böylece, lider, bu tehdide karşı halkın koruyucusu rolünü üstlenmektedir.

Popülizm ile demokrasi arasındaki ilişki, bu çekirdek ayrım üzerinden tartışılmaktadır. Popülizm, bir yandan halk egemenliği vurgusuyla demokratik bir iddia taşımakta ve liberal demokrasinin temsil krizine karşı düzeltici bir müdahale olarak görülmektedir. Diğer yandan ise, çoğulculuğa, azınlık haklarına, kuvvetler ayrılığına ve denge ve denetim mekanizmalarına kuşkuyla yaklaşmaktadır. Bu nedenle, bazı yazarlar popülizmi “*demokratik illiberalizm*” olarak kavramsallaştırmaktadır.¹⁶ Söz konusu kavramsallaştırma, seçimlere dayalı meşruiyeti kabul eden, ancak liberal anayasal sınırları halkın iradesini sınırlayan bir engel olarak sunan bir siyasal yönelime işaret etmektedir. Yaklaşım, popülist iktidarların devlet aygıtını halk adına yeniden düzenleme, sivil toplumu baskılama ve kurumları kendi siyasal projeleri doğrultusunda dönüştürme eğilimini açıklamak için kullanılmaktadır.

Bu bağlamda, çalışmanın kuramsal zemini, kavramsal sınırları netleştirmek adına Mudde’nin popülizmi ince merkezli bir ideoloji (*thin-centered ideology*) olarak tanımlayan yaklaşımına dayanmaktadır.¹⁷ Bu yaklaşıma göre, popülizm, toplumu ahlaki bir karşıtlık üzerinden iki homojen gruba ayırır. Bu iki homojen grubun bir tarafında saf ve erdemli halk, diğer tarafında yozlaşmış elitler yer alır. Siyasetin meşruiyeti ise halkın genel iradesinin (*volonté générale*) doğrudan ve aracısız biçimde ifade edilmesi iddiasına dayanmaktadır.¹⁸ İnce merkezlilik vurgusu, popülizmin tek başına geniş bir ideolojik çerçevede sunmadığını, sınırlı kavramsal yapısı nedeniyle kendisini tamamlayacak bir ev sahibi ideolojiye dayanma ihtiyacı duyduğunu

¹⁵ A.g.e.

¹⁶ Takis S. Pappas (2019), *Populism and Liberal Democracy: A Comparative and Theoretical Analysis*, Oxford University Press.

¹⁷ Cas Mudde (2004), “The Populist Zeitgeist”.

¹⁸ Peter Mair (2002), “Populist Democracy vs. Party Democracy”, içinde (editörler: Yves Mény & Yves Surel) *Democracies and the Populist Challenge*, Palgrave, ss. 81–98.

göstermektedir. Popülizm, çoğu zaman yerellik ya da otoriterlik gibi daha güçlü ideolojilerle birleşerek daha belirgin bir siyasal kimlik kazanabilmektedir. Bu eklenme, popülizmin farklı bağlamlarda farklı siyasal içerikler üretebilmesini açıklamaktadır. Çekirdek düzeyde halk ve elit karşıtlığı korunmaktadır. Bununla birlikte, halkın kim olduğu ve elit kategorisinin nasıl tanımlandığı, ev sahibi ideolojiye göre yeniden biçimlenmektedir. Bu nedenle, analizde popülizmin çekirdek karşıtlığı sabit tutulurken, bu karşıtlığın hangi toplumsal gruplar üzerinden kurulduğunu ve hangi öteki figürleriyle genişletildiğini takip edilecektir.

3. Vlaams Belang: Belçika’da Bir Popülist Radikal Sağ Parti

Sağ popülist siyasetin Belçika ve Avrupa genelindeki en köklü temsilcilerinden biri olan VB, Flaman milliyetçiliği ve göç karşıtlığı ekseninde şekillenen ideolojik yapısıyla dikkat çekmektedir. Partinin tarihsel gelişimi, Belçika’nın federal yapısı içindeki konumlanması ve AP temsili, radikal sağın ana akımlaşma sürecini anlamak açısından kritik öneme sahiptir.

VB’nin kökenleri, 1978 yılında kurulan Vlaams Blok partisine dayanmaktadır. Başlangıçta Belçika’nın etnik ve dilsel bölünmelerini temel alarak Flaman milliyetçiliğini savunan parti, zamanla söyleminin merkezine göçmen karşıtlığını yerleştirmiştir. Ancak 2004 yılında, VBI, ırkçılık karşıtı yasaları ihlal ettiği gerekçesiyle mahkum edilmiş ve bu hukuki sürecin ardından isim değişikliğine giderek Vlaams Belang adını almıştır.¹⁹ Bu dönüşüm, partinin ideolojik özünü korurken, yasal zeminde varlığını sürdürme stratejisinin bir parçasıdır. VB’nin gelişimi, Belçika’daki siyasi tecrit uygulamasıyla şekillenmiştir. 1990’lı yıllardan itibaren diğer siyasi partiler, VB ile hükümet koalisyonu kurmayı reddeden bir dışlama stratejisi benimsemiştir. Bu durum, partinin kendisini düzen karşıtı ve halkın gerçek sesi olarak konumlandırmasına olanak tanımıştır. Vlaams Blok dönemindeki açık ırkçı söylem, siyasi tecriti aşmak ve yasal meşruiyet kazanmak amacıyla VB döneminde stratejik bir dönüşüm geçirmiştir. Parti, etnik ırkçılık yerine kültürel uyumsuzluk, halkın güvenliği ve Avrupa değerlerinin savunusu gibi popülist söylemleri benimseyerek söylemini yenilemiştir.²⁰ Bu dönüşüm, partinin göç karşıtlığını halk adına yapılan bir meşru müdafaa olarak sunmasına olanak sağlamıştır.²¹

¹⁹ Benjamin Cadranel & Julie Ludmer (2008), “La législation concernant le financement des partis liberticides”, *Courrier hebdomadaire du CRISP*, 2001-2002(16), ss. 5-60.

²⁰ Hilde Coffé (2005), “The Adaptation of the Extreme Right’s Discourse: The Case of the Vlaams Blok”, *Ethical Perspectives*, 12(2), ss. 205-230; Paul Lucardie & Tjitske Akkerman & Teun Pauwels (2016), “It Is Still a Long Way from Madou Square to Law Street: The Evolution of the Flemish Bloc”, içinde *Radical Right-Wing Populist Parties in Western Europe*, Routledge, ss. 208-244.

²¹ Benjamin Biard (2021), “Challenging the Cordon Sanitaire in Belgium: 79A Diachronic Analysis”, içinde *Belgian Exceptionalism*, Routledge, ss. 79-92.

Partinin yükselişinde birkaç temel dinamik öne çıkmaktadır. İlk olarak, ideolojik odak, Flaman milliyetçiliği, çokkültürlülük eleştirisi, İslamofobi ve katı göç politikaları üzerinden kurulmaktadır. İkinci olarak, VB, özellikle Brüksel gibi kozmopolit şehirlerde barınma ve entegrasyon sorunlarını popülist bir dille siyasallaştırmaktadır. Böylece, Flaman bölgesinde geniş bir destek tabanı oluşturabilmiştir. Bu durum, 2024 yılı seçimlerinde, ulusal düzeyde ikinci parti²² ve AP seçimlerinde en yüksek oyu alan parti (%14,50) konumuna yükselmesiyle görünür hale gelmiştir.²³

Partinin AP'deki temsili, ulusal düzeydeki etkisini ulusüstü bir boyuta taşımıştır. Bu temsil, partiye AP'nin kurumsal imkanları üzerinden görünürlük, meşruiyet ve ağ kurma kapasitesi sağlar. Nitekim partinin AP tarihi, AP'nin sunduğu kaynaklar ve statüler aracılığıyla kalıcı bir aktöre dönüşme süreci olarak yorumlanabilir. Parti, 1989 seçimlerinden bu yana AP'de vekil bulundurmaktadır. AP grupları açısından ise, zaman zaman bağımsız gruplarda yer alan vekiller, çoğu zaman benzer ideolojik partilerle ittifaklar çerçevesinde gruplara dahil olmuştur. 2024 itibarıyla parti Avrupa Vatandaşları (Patriots for Europe-PfE) grubunda yer almaktadır.

Parti, AB'nin göç politikalarını sert biçimde eleştirmektedir. Çünkü sınır güvenliğinin artırılmasını ve “Kale Avrupası” anlayışını savunmaktadır. Aynı zamanda, AP platformunu kullanarak AB kurumlarını halktan kopuk dışsal elitler olarak tasvir etmekte ve ulusal egemenliğin Brüksel bürokrasisine karşı korunması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu nedenle, VB, AP'deki varlığıyla yalnızca Belçika'nın bölgesel bir partisi olmanın ötesine geçmiştir. Avrupa düzeyinde sağ popülist söylemin inşasında ve göç tartışmalarının sertleşmesinde gündem girişimcisi bir aktör haline gelmiştir.

4. Vlaams Belang'ın Avrupa Parlamentosu Söylemlerinin Popülizm Çerçevesinde İncelenmesi

Bu bölüm, kavramsal çerçevede tanımlanan popülist çekirdeğin (halk egemenliği, elit karşıtlığı ve kriz anlatısı) VB vekillerinin AP konuşmalarında nasıl yer bulduğunu ve göç temasında hangi alanlarda yoğunlaştığını göstermeyi amaçlamaktadır. Bölümün genel hedefi, popülist çekirdeğin VB'nin AP söylemlerinde yalnızca “var” olduğunu göstermek değildir. Amaç, çekirdeğin hangi iddia biçimleriyle kurulduğunu, hangi retorik hamlelerle güçlendirildiğini ve

²² Inter-Parliamentary Union (2024), “Election Results | Belgium | House of Representatives. IPU Parline: Global Data on National Parliaments”, 09.06.2024, Erişim Tarihi: 01.01.2026, Erişim Adresi: <https://data.ipu.org/parliament/BE/BE-LC01/election/BE-LC01-E20240609/>.

²³ European Union (2024), “European Election Results”, Erişim Tarihi: 01.01.2026, Erişim Adresi: <https://results.elections.europa.eu/en/>.

özellikle göç ve iltica alanında hangi temalar üzerinden süreklilik kazandığını sistematik biçimde ortaya koymaktır.

4.1. Halk-Elit Karşıtlığı ve Halk Egemenliği

İncelenen konuşmalar çerçevesinde, VB'nin AP'deki söylemi, klasik bir politika eleştirisinden ziyade temsilin ve meşruiyetin doğasına yönelik bir itiraz üzerine kurulmaktadır. Söylemde meşruiyetin kaynağı doğrudan ve yalnızca seçmen olarak sunulur. Bu nedenle, temsil, kurumsal çerçeveden ziyade seçmenin iradesi üzerinden tanımlanır. VB vekilleri, halkın iradesini kurumlara taşıma görevini kendilerinin üstlendiğini vurgular. Temsilci ile temsil edilen arasındaki bağ, hukuki bir ilişkinin ötesine taşınır ve varoluşsal bir ilişki gibi çerçevelenir. Annemans'ın *“Biz burada seçmenimizi, halkımızı ve ancak ondan sonra Avrupa'yı temsil ediyoruz”* ifadesi bu yaklaşımı açık biçimde gösterir.²⁴ Yetkinin kaynağı seçmenlerdir. Meşruiyet, halk temelli kurgulanır. Temsil nesnesinin *“bizim seçmenimiz ve halkımız”* ile sınırlandırılması, AB'yi ikincil konuma iter. Bu çerçeve, partinin kendi sözünü hakiki temsil olarak konumlandırmasına imkân tanır. VB söyleminde demokrasi, liberal denge, denetim ve çoğulcu arabuluculuk mekanizmalarından ziyade halk egemenliğinin doğrudan ifadesi üzerinden tanımlanır. Bu nedenle, meşruiyet ölçütü halkın iradesi olarak çerçevelenir.

Bu temsil anlayışında, halk, talepleri dinlenmesi gereken bir politik aktör yerine hakikatin kendisi gibi kurgulanmaktadır. Kurumların yönelimleri ile halkın yöneliminin çatıştığı anlatısı, kurumların halkın gerçekliğine direnmesi şeklinde söylemlere yansır. Bu durum, *“demokratik sağırlık”* gibi metaforlarla görünür hale gelir.²⁵ Aynı zamanda kurum ve halk arasındaki çatışma, referandum söylemiyle çerçevelenmektedir. *“Halka soruldu mu?”* gibi sorular, halk egemenliği vurgusunu sürekli yeniden üretir. Referandum sonuçlarına uyulmaması veya referandumdan kaçınması, AB'nin demokratik davranıştan uzak olduğuna dair kanıt gibi sunulur.²⁶ Referandum dili ve *“halka sorma”* vurgusu, temsilin tek doğrulama kanalı gibi

²⁴ Gerolf Annemans (2015), “Draft amending budget No 5/2015: responding to migratory pressures (Debate transcript)”, European Parliament, 07.07.2015, Erişim Tarihi: 01.01.2026, Erişim Adresi: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-8-2015-07-07-INT-2-471-500_EN.html.

²⁵ Kurumların halkın gerçekliğine direnmesi ve demokratik sağırlık teması için bakınız; Dillen, 22.05.2007 (Resmi Avrupa'nın kasıtlı sağırlığı).

²⁶ Referandum sonuçlarına uyulmaması, halka gidilmekten kaçınılması ve AB'nin demokratik taleplere sağır olduğu iddiasının sürekliliği için, örnek çizgi olarak bakınız; Vanhecke, 04.07.2001 (İrlanda referandumunun reddi); Vanhecke, 14.01.2003 (Halka sorma fırsatı). Anayasa ve genişleme süreçlerinde referandum taleplerinin reddi veya kampanya süreçlerindeki bilgilendirme dengesizliği üzerine ayrıca bakınız; Claeys, 14.10.2004; 16.11.2004; 14.12.2004. Resmi Avrupa'nın sağırlığı ve vatandaşın ifade kanallarının sınırlandırılması anlatısı için bakınız; Dillen, 22.05.2007; Vanhecke, 13.11.2007; 20.02.2008. İrlanda/İsviçre/Hollanda örnekleri üzerinden halk iradesinin eurokratlarca yok sayılması eleştirisi için ayrıca bakınız; Claeys, 07.10.2009; Vanhecke, 24.03.2010; Claeys, 26.02.2014 (İsviçre referandumu); Annemans, 27.04.2016 (Hollanda referandumu).

çalışır. Bu yaklaşım, temsili kurumları bir “*taşıyıcı*” olmaktan çıkarır, halkın iradesini geciktiren veya bozan bir “*engel*” olarak tanımlar. Böylece, kurum ve halk çatışması, yalnızca siyasal rekabet değil, meşruiyetin kaynağına ilişkin bir çatışma düzeyine yükselir.

Halk egemenliği anlatısı, mekânsal bir karşıtlıkla da desteklenir. Kurulan mesafe anlatısı, karar alma yetkisinin kurumsal merkezlerde toplanmasına bağlı bir kurumsal uzaklaşma üzerinedir. Karar alma süreçleri Brüksel’de merkezileştikçe halktan uzaklaştığı vurgulanır.²⁷ Bu uzaklaşma, fiziksel bir mesafe olmanın ötesinde, meşruiyetin aşınmasına ve halk denetiminin zayıflamasına işaret etmektedir. Bürokratik ve teknokratik yapılara yöneltilen eleştiriler, bu uzaklaşma teması üzerinden şekillenir. Yetki devri, doğrudan temsil gücünün zayıflaması olarak çerçevelenir.²⁸ Bu çizgi, AB bağlamında daha da sertleşir. Çünkü karar süreçleri, seçilmişlerin denetiminden kopuk teknokratik bir işleyiş gibi betimlenir. Seçimle gelmeyen AB aktörleri (özellikle Komisyon ve kurumsal bürokrasi, yer yer yargısal aktörler) vurgusu, halk egemenliği iddiasını ikili bir çerçeveye yerleştirir. Bu çerçevede, meşruiyet halka atfedilmekte, halk adına konuştuğunu ileri süren kurumsal yapı ise gayrimeşru bir konuma yerleştirilmektedir.

Temsil iddiası, VB’nin elit karşıtlığıyla birleştiğinde daha sert bir siyasal karşıtlığa dönüşür. VB vekillerinin konuşmalarında elit karşıtlığı, sınırlı bir siyasal rekabet unsuru olarak kalmamakta, yönetenler ile yönetilenler arasındaki ayrışma, yapısal ve ahlaki bir kopuş biçiminde kurgulanmaktadır. Elitler, halkın gerçekliğinden kopmuş bir zümre gibi sunulur. Bu zümrenin örtük çıkarlarla hareket ettiği ileri sürülür. Meşruiyetini yitirmiş bir iktidar odağı olarak resmedilir.²⁹ Bu çerçeve, sonraki bölümlerde gösterileceği üzere göç ve iltica alanında somut bir test sahasına dönüşür. Göç, VB için yalnızca bir politika dosyası değildir. Göç, halkın iradesi ile Brüksel’in karar rejimi arasındaki kopuşu görünür kılan bir turnusol işlevi görür.

²⁷ Brüksel merkezli bürokrasinin dünyaya yabancı (*wereldvreemde*) doğası ve merkezileşme/tektipleştirme eleştirisi için örnek olarak bakınız; Vandendriessche, 09.10.2024. Ayrıca aynı eksenle bakınız; Bonte, 16.09.2024. AB’nin merkezileştirmesi yapısının vatandaştan uzaklığı (mesafe) vurgusunun güncel formülasyonu için ayrıca bakınız; Annemans, 21.11.2025.

²⁸ AB’nin yetki ikamesi (*subsidiarity*) ilkesini ihlal ederek yetki alanını genişlettiği (*bevoegdheden toeëigent*), krizleri yetki devşirme aracı olarak kullandığı ve seçilmemiş bürokratlardan oluşan bir süper devlete dönüştüğü eleştirisi için örnek olarak bakınız; Annemans, 11.04.2016. Ayrıca bakınız; Vandendriessche, 14.09.2022; Annemans, 23.11.2022. Temsil gücünün zayıflaması/meşruiyet sorunu ile vatandaştan uzaklık anlatısının kesiştiği güncel vurgu için bakınız; Annemans, 21.11.2023; 21.10.2025.

²⁹ AB temsilcilerinin halkın gerçekliğinden kopuk, dünyaya yabancı (*wereldvreemde*) veya sağır bir zümre olduğu yönündeki elit-kopukluk anlatısının tarihsel sürekliliği için örnek olarak bakınız; Annemans, 12.09.2018 (Fildişi kule metaforu). Ayrıca karşılaştırmalı örnekler için bakınız; Dillen, 22.05.2007 (Resmi Avrupa’nın kasıtlı sağırılığı); Vanhecke, 09.07.2008 (Politik doğrucu Eurokrat kasti) ve 22.09.2008 (Yerel hassasiyetlerden bihaber bürokratların tepeden inme müdahaleciliği); Claeys, 12.03.2014 (AB’nin siyasi otizmi ve seçmene karşı sağır/kör oluşu). Kopukluğun güncel kurumsal eleştirisi için bakınız; Annemans, 21.11.2023 (Vatandaş panellerinin sahteliği ve AB’nin dünyaya yabancı doğası).

Elitlere yöneltilen eleştirinin birinci eksenini yönetenler ile yönetilenler arasındaki mesafe üzerinden kurular. Burada mesafe, kurumsal merkezileşmeden farklı olarak, halk ile elit arasındaki deneyim ve yaşam dünyası farkı üzerinedir. Halk ile elit arasındaki ilişki, temsil ilişkisinden ziyade halkın dinlenmediği ve anlaşılmadığı iddiası etrafında kurulmaktadır. Vandendriessche'nin “*Bu dünyadan kopuk elit, sıradan insanların hayatını bilmiyor*” ifadesi bu yaklaşımı somutlaştırır.³⁰ Bu çizgide elit, gündelik hayatın zorluklarını deneyimlemeyen bir sınıf olarak betimlenmekte ve enerji faturaları gibi yüklerle karşılaşmadığı varsayılmaktadır.³¹ Böylece, elit etiketi, karşı tarafın meşruiyetini zayıflatmak için temel bir söylem aracına dönüşür.

Elit karşıtlığının ikinci eksenini, AB kurumlarına yöneldiğinde sert bir rejim eleştirisine evrilmesidir. AB ve kurumlar, bürokrasi ve dayatma mekanizmaları olarak resmedilir. “*Dayatmacıların ve bürokratların AB'si*” ifadesi, kurumların halk denetiminden uzaklaştığı iddiasını yoğunlaştırır. Kararların halkın katılımıyla değil, buyruklar ve bürokratik işlemlerle alındığı ima edilir. Bu nedenle, AB, hesap veren bir siyasal alandan ziyade kapalı ve keyfi bir iktidar düzeni gibi tasvir edilir. Bu çerçevede, teknokrasi, demokrasinin doğrudan karşıtı olarak sunulur. “*Teknokrasi demokrasinin karşıtıdır*” anlatısı üzerinden, bürokratik güç arttıkça halk egemenliğinin azaldığı betimlenir. Bu yüzden, elitlere karşı yürütülen mücadele, kuralların sürekli artmasına dayanan yönetim tarzını durdurma hedefiyle sunulur. Burada talep edilen, sınırlı bir reform yerine köklü bir değişim çağrısıdır.³²

Üçüncü eksen, elitlerin çıkar gruplarıyla iç içe geçtiği iddiasıdır. Siyasal alan, dışarıya kapalı ve imtiyaz üreten bir mekanizma gibi tasvir edilir. “*Banka lobisinin uşağı*” gibi sert metaforlar bu çerçeveyi güçlendirir.³³ LuxLeaks'e, vergi birliği tartışmalarına ve dijital devlerin vergi kaçırmasına yapılan göndermeler, çok uluslu şirketler korunurken vergi yükünün sıradan vatandaşlara ve KOBİ'lere yüklendiği iddiasını somutlaştırarak aynı eleştirel işlev çerçevesinde

³⁰ Tom Vandendriessche (10.09.2025), Staat van de Unie (Debate transcript). European Parliament.

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-10-2025-09-10-INT-2017038259505_NL.html.

³¹ Elitlerin gündelik ekonomik yüklerden (enerji faturaları/maliyetler) habersiz olduğu ve bu nedenle sıradan insanın hayatını bilmediği eleştirisi için örnek olarak bakınız; Bonte, 17.09.2024 (Enerji faturalarının ödenemez hale geldiği ve Brüksel bürokratlarının gerçekliği yitirdiği vurgusu).

³² AB'nin üye devletlere politika dikte eden (*beleid dicteren*) bir yapıya dönüştüğü, Komisyon'un Avrupa hükümeti gibi davranarak yetki gaspında bulunduğu ve teknokrasinin demokrasiye zıt olduğu iddiası için örnek olarak bakınız; Vandendriessche, 16.02.2022. Ayrıca aynı anlatıda bakınız; Vandendriessche, 15.01.2020 (Diktalar ve bürokratlar birliği). Merkezileşme/tektipleştirme (uniformeren) eleştirisinin güncel örneği için bakınız; Vandendriessche, 09.10.2024. Kurumsal yozlaşma ve hesap vermeyen şirket kültürü benzetmesi için ayrıca bakınız; Annemans, 08.07.2025.

³³ Siyasetin çıkar gruplarının güdümüne girmesi ve banka lobisinin uşağı (*loopjongen*) metaforu için örnek olarak bakınız; Annemans, 28.04.2015. Brüksel'deki federalist lobinin halktan kopukluğu ve şeffaflık sorunu çerçevesi için ayrıca bakınız; Annemans, 21.11.2023; Annemans, 08.07.2025 (Gölge danışmanlar/*consiglieri*).

kullanılır.³⁴ Elitler kamu yararını gözetmeyen aktörler olarak konumlandırılır. Düzen, içeridekileri (elitleri ve sermayeyi) koruyan, dışarıdakileri dışlayan bir yapı olarak betimlenir. Böylece, sistemin içerden çürüdüğü tezi söylemlendirilir.³⁵

Dördüncü eksen, eleştirinin ahlaki bir yargılamaya dönüşmesidir. Toplum, yozlaşmış ve kirli elitlerin üstte, bedel ödeyen, haklı ve erdemli halkın ise altta konumlandığı dikey bir ayrışma üzerinden tasvir edilir. Bu ayrım, iki dayanakla kurulur. İlkinde söylem, somut “*kirlilik*” imgelerini kullanır. Qatargate, “*dolar dolu valizler*” ve rüşvet imaları, elitlerin ahlaki çöküşünün kanıtı gibi sunulur. Yolsuzluk, elitlerin doğasının parçasıymış gibi işlenir. İkincisinde ise samimiyet ve bedel teması öne çıkar. Elitlerin ikiyüzlülüğünün karşısına hayat pahalılığı altında ezilen sıradan vatandaş yerleştirilir. Bu tür ifadeler, elitlere yöneltilmiş bir samimiyet talebi olarak elitlerin samimiyetini sorgular.³⁶

Dolayısıyla, VB söyleminde popülist çekirdek, “*halkın meşruiyeti*” ile “*elitlerin gayrimeşruluğu*” arasındaki ahlaki karşıtlık üzerinden kurulmaktadır. AB ölçeği, bu karşıtlığı genişleten bir alan sunmakta ve Brüksel’i coğrafi bir merkez olmanın ötesinde, halktan kopuk, dayatan ve hesap vermeyen bir iktidar odağına dönüştürmektedir.

4.2. Kriz Anlatısı ve Söylemsel Strateji

VB konuşmalarında popülist çekirdeğin diğer yansıması kriz performansıdır. Söylem, krizi tanımlarken bir teşhis kurar. Ardından fail işaret edilerek bir suçlama üretilir. Son olarak, çözüm, egemenlik vurgusuyla sunulur. Böylece, söylem, seçmeni korku ve aciliyet hissiyle harekete geçirmeyi hedefleyen ve aynı zamanda kurumsal yapıyı temelden gayrimeşru ilan eden bir döngüde kurgulanır.

³⁴ Vergi yükünün adaletsiz dağılımı ve çok uluslu şirketler korunurken yükün vatandaşa/KOBİ’lere kalması eleştirisi için örnek olarak bakınız; Annemans, 25.11.2015 (Şirketler vs. çalışanlar). LuxLeaks ve vergi birliği eleştirisi için ayrıca bakınız; Annemans, 12.02.2015; Annemans, 19.01.2016. Dijital devlerin vergi kaçırması ve sıradan çalışanın vergi yükü hakkında ayrıca bakınız; Vandendriessche, 28.04.2021. Şirketlerin rekor karları ile vatandaşın maliyetleri üstlenmesi arasındaki tezat vurgusunun güncel bir örneği için ayrıca bakınız; Bonte, 07.05.2025.

³⁵ Karar alma süreçlerinin halkın denetiminden kaçırılarak arka oda siyasetine (*achterkamerpolitiek*) dönüştüğü ve TTIP gibi anlaşmaların vatandaşın gıyabında (*boven de hoofden van de burgers*) yapıldığı eleştirisi için örnek olarak bakınız; Annemans, 09.07.2015. Vergi kararlarındaki (*rulings*) adaletsizlik ve KOBİ’lerin yükü üzerine bakınız; Annemans, 25.11.2015; AB fonlarının yönetimindeki “*keyfilik*” (*willekeur*) ve “*umursamazlık*” (*je-m’en-foutisme*) vurgusu için bakınız; Annemans, 26.11.2015.

³⁶ Qatargate ve yolsuzluk iddiaları üzerinden parlamentonun ahlaki çöküşü ve sinik Parlamento eleştirisi için örnek olarak bakınız; Annemans, 12.09.2023. Aynı skandal anlatısının parti/dosya vurgulu bir örneği için ayrıca bakınız; De Man, 12.12.2023. Kurumsal eleştirinin ötesine geçerek AB yönetimini iki yüzlülük (*hypocrisie*) ve utanç (*schaamte*) ekseninde ahlaken yargılayan dil için ayrıca bakınız; Annemans, 15.11.2017; Annemans, 03.10.2023.

Kriz dili, kabus, istila, çöküş ve kaos gibi alarm verici kelimelerle örülür. “Schengen öldü”, “Euro bir hapishanedir” gibi kesin hükümlerle tartışma alanı daraltılır. Bu dil, mevcut durumu varoluşsal bir tehdit düzeyine çıkarır. “Uyanın” çağrıları, yaklaşan felakete karşı seçmeni ve meclisi uyarmayı amaçlar. Bu nedenle, söylem, son çıkış uyarısı etkisi üretir.³⁷

Kriz, küresel konjonktür ya da şanssızlıkla açıklanmaz, sorumluluk daima içeride konumlandırılır. Brüksel bürokrasisi, federalist çoğunluk ve politik doğruculuğu temsil ettiğini ileri süren elitler, kriz üretiminin ana aktörleri olarak sunulur. Bu çerçevede, iki strateji öne çıkar. Birincisi, göçten enflasyona, enerji fiyatlarından kültürel çatışmaya kadar farklı sorunların tek bir nedene bağlanmasıdır. Bu neden, AB’nin yetki aşımı ve merkezileşme hırsı olarak çerçevelenir, böylece karmaşık süreçler tek bir açıklayıcı nedene indirgenir. İkincisi, ironi ve metafor kullanımınıdır. Kurumlar, çözmeye çalıştıkları krizin yaratıcısı gibi resmedilir. Kundakçı itfaiyeci metaforu (*pyromaan brandweerman*), bu stratejiyi daha görünür kılmaktadır. Bu çerçevede, AB, önce krizi üreten aktör olarak konumlandırılmakta, ardından çözüm iddiasıyla daha fazla yetki talep etmektedir. Böylece, çözüm girişimi, yeni bir yetki genişlemesinin gerekçesi haline getirilmektedir.³⁸

Söylemde sık tekrarlanan bir iddia, AB’nin krizleri fırsata çevirdiğidir. COVID, Ukrayna ve Euro krizi gibi başlıkların, merkezileşme planını hızlandırmak için kullanıldığı ileri sürülür. Krizlerin “panik yaratma” ya da “bahane” gibi kullanıldığı ima edilir. “Hop!” ünlemleriyle performe edilen kesitler, bu iddiayı görünür kılmayı amaçlar. Bu performatif dizilimde farklı kriz başlıkları art arda sıralanır ve her birinin ardından AB’nin merkezileştirici hamlesi, sanki otomatik bir refleksmiş gibi “hop” ile devreye sokulur: “Bir bankacılık krizi mi yaşıyoruz yoksa finansal bir kriz mi? Hop, Sermaye Piyasaları Birliği. Bir göç krizi mi yaşıyoruz? Hop, Avrupa Birliği’nin açık sınırlarıyla göç paketi. Bir korona krizi mi yaşıyoruz? Hop, halk sağlığı için tekleştirilmiş bir yetki.” Bu çerçevede, yetki devri, kriz anlarının yarattığı panik atmosferinde

³⁷Alarm verici kriz sözlüğü (kabus, kaos, çöküş) ve felaketin yakınlığına işaret eden uyan çağrıları için örnek olarak bakınız; Annemans, 07.07.2015; 18.01.2016; 09.03.2016; ayrıca Vandendriessche, 16.12.2020. Göçün istila (*invasie*) çerçevesi için bakınız; Annemans, 18.01.2016; 05.07.2017; Vandendriessche, 07.10.2021; 08.03.2022. Tartışmayı kapatan kesin hükümler (Schengen öldü, Euro hapishanesi) ve son çıkış tonunu güçlendiren ifadeler için bakınız; Annemans, 02.02.2016; 17.05.2017; ayrıca *word wakker* / artık çok geç anlatısı için bakınız; Annemans, 03.07.2018; 17.10.2023; Bonte, 18.12.2024.

³⁸Kriz failinin içeride konumlandırılması ve Brüksel bürokrasisi/federalist çoğunluk/politik doğruculuk üçgeninin hedef alınması için örnek olarak bakınız; Bonte, 17.09.2024; Annemans, 21.11.2023. Krizlerin tek bir nedene (merkezileşme–yetki gaspı) bağlandığı şematik eleştiri ve ironik performans için bakınız; Annemans, 23.11.2022. Kurumların krizi üretip sonra çözüm mercii gibi davranmasını yoğunlaştıran kundakçı itfaiyeci (*pyromaan brandweerman*) metaforu ve yukarıdan dikteler itirazı için bakınız; Bonte, 23.10.2024. Krizin virüs tiyatrosu arkasına saklanarak suistimal edildiği iddiası için bakınız; Annemans, 27.05.2020.

aceleye getirilen bir süreç olarak anlatılır. Kriz yönetimi, teknik bir yönetim meselesi olmaktan çıkar. Bir “*yetki gaspı*” olarak çerçevelenir.³⁹

Kriz performansında “*biz-onlar*” ayrımı ise bedel ödeme kapasitesi üzerinden kurulur. Krizin maliyetini “*Brüksel’deki fildişi kulede (ivory tower)*” yaşayanlar değil, sıradan vatandaşlar ödemektedir. Çiftçiler, işçiler ve tasarruf sahipleri aynı mağduriyet anlatısına yerleştirilir. Güvenlik boyutunda Schengen’le ilişkilendirilen sınırların çöküşü, halkın savunmasız kalması olarak sunulur. Ekonomik boyutta enflasyon, enerji faturaları ve başka ülkeleri finanse etme iddiaları üzerinden vergi mükellefinin birikiminin eridiği ileri sürülür. Demokrasi boyutunda ise iradesi yok sayılan “*gerçek çoğunluk*” anlatısı, mağduriyet çerçevesini tamamlar.⁴⁰

Kriz anlatısının hedef aldığı unsurlar ve sorumlu tuttuğu aktörler değişse de, anlatının temel mantığının belirli bir süreklilik sergilediği görülür. VB’nin AP müdahalelerinde Schengen rejimi sıklıkla “*istila*” anlatısıyla, Euro ise “*hapishane*” benzetmesiyle ilişkilendirilerek problemleştirilir. Güncel dönemde benzer bir dramatisasyon mantığının yeni bir politika alanına taşındığı görülür. Bu bağlamda, iklim politikaları, özellikle Yeşil Mutabakat (*Green Deal*), çevresel düzenleme çerçevesi yerine sanayi ve tarımsal üretimi tasfiye ettiği ileri sürülen bir ekonomik intihar (*zelfvernietiging*) girişimi olarak sunulur. Böylece, önceki dönemde Euro üzerinden kurulan mağduriyet pozisyonu, güncel dönemde Yeşil Mutabakat üzerinden yeniden üretilmekte, felaket senaryosunun temel mantığı ise büyük ölçüde sabit kalır. Bu süreklilik, kimi müdahalelerde kurumsal gidişatın bir çöküşe doğru ilerlediğini ima eden Titanic’teki orkestra benzetmesi gibi yoğunlaştırıcı imgelerle de güçlendirilir.⁴¹

³⁹AB’nin farklı krizleri (finans, göç, pandemi, savaş) merkezileşme ve yetki devri için bir fırsat olarak araçsallaştırdığı iddiasının genel formülasyonu ve kriz–yetki zinciri için bakınız; Annemans, 23.11.2022. Bu şablonun Ukrayna Savaşı ve koronavirüs krizini kapsayacak şekilde işletilmesi için bakınız; Annemans, 09.06.2022. COVID-19’un suistimal edildiği ve kararların gece yarısı dayatıldığı eleştirileri için bakınız; Annemans, 27.05.2020; 10.02.2021; 15.12.2021. Finansal krizin başarısız para birimi bahanesiyle demokratik alanı daraltmak için kullanıldığı iddiası için bakınız; Annemans, 05.10.2015; kriz anlarındaki panik reaksiyonu ile yetkilerin geri dönülemez biçimde genişletildiği vurgusu için bakınız; Annemans, 02.05.2022.

⁴⁰ Krizin bedelinin Brüksel’deki fildişi kulede yaşayanlar yerine sıradan vatandaşa yıkıldığı anlatısı ve ivoren toren metaforu için bakınız; Vanhecke, 15.11.2007; Annemans, 12.09.2018. Ekonomik mağduriyet anlatısı (vergi yükü, tasarrufların enflasyonla erimesi; enerji faturaları) için bakınız; Vandendriessche, 28.04.2021; 18.10.2022; Bonte, 17.09.2024. Başka ülkelerin faturasını ödeme/transfer union iddiası için bakınız; Claeys, 14.09.2011. Çiftçilerin uçurumun kenarına itildiği ve kararların hiç ahır görmemiş kişilerce dayatıldığı eleştirisi için bakınız; Bonte, 18.12.2024; 07.10.2025. Demokratik açık (sağır/kör kurumlar) çerçevesi için bakınız; Claeys, 12.03.2014; Vandendriessche, 10.09.2025.

⁴¹ Göç söyleminin idari/teknik vurgudan vahşi göç ve istila çerçevesine evrilmesi için bakınız; Claeys, 13.12.2010; 09.10.2013; ayrıca Annemans, 11.05.2016; Annemans, 18.01.2016; 05.07.2017; Vandendriessche, 07.10.2021; 10.04.2024. Euro’nun transfer birliği/hapishane benzetmeleri ve Titanic orkestrası gibi çöküş imgeleriyle problemleştirilmesi için bakınız; Claeys, 07.07.2010; 14.09.2011; Annemans, 17.05.2017; 17.09.2019. Güncel dönemde aynı dramatisasyon mantığının *Green Deal*’e taşınması (ekonomik intihar, kendi kendini yok etme) için bakınız; De Man, 06.10.2021; Annemans, 14.09.2022; Vandendriessche, 18.10.2022; 09.10.2024; Bonte, 16.09.2024; 08.10.2024; 13.02.2025.

Bu kurgu, reform yoluyla değişim önerilerinin inandırıcılığını düzenli biçimde azaltır. Zira sorun, belirli politika tasarımlarında yapılacak düzeltmelerle giderilebilecek bir yönetim aksaklığı olarak görülmez, sistemin kuruluş mantığına ilişkin daha temel bir mesele olarak kabul edilir. Euro ve çokkültürlülük, bu yapısal sorun iddiasının örnekleridir. Buna paralel biçimde, çözüm, iyileştirme ve uyarlama stratejilerinden ziyade dağılma ve geri çekilme ile örneklendirilir. Yetki iadesi, sınırların kapatılması, genişlemenin durdurulması ve *Green Deal*'in geri çekilmesi gibi öneriler, aynı egemenlikçi söylem çerçevesindedir. “*Düzenli dağılma (ordelijke opdeling)*” fikri ise krizin çözümünü, kurumsal yapıların düzenli biçimde ayrıştırılmasına bağlayan bir çerçeve sunar.⁴²

Kriz anlatısında içeriğin yanı sıra söylemin nasıl icra edildiği de önemlidir. Müdahalelerde teknik ayrıntılar geri planda bırakılarak, hakikat ve yalan ile meşru ve gayrimeşru karşıtlıkları öne çıkarılır. Bu nedenle, kriz anlatısı, genellikle tekrar edilen birkaç temel hamlede yoğunlaşır. İlk olarak, konuşma, doğrudan muhatap alınan ve tarafları belirleyen bir dille inşa edilir. Biz ve siz karşıtlığı kurularak, muhatap kişisel düzeyde hedeflenir ve tarafların konumu doğru ve yanlış gibi ahlaki bir ölçüte göre belirlenir. İkinci olarak, konuşma, ihtimalleri tartışmaya açan bir dil yerine kesin hüküm veren bir dil kullanır. Bu tercih, farklı yorumlara açık alanları daraltır ve tartışmayı erken aşamada kapatır. Üçüncü olarak, konuşma, sorunu büyüten ve dramatize eden bir anlatım kullanır. Akın, taşma ve istila gibi kitlesellik metaforları, sorunu ölçmekten ziyade aciliyet ve yakınlık duygusu üretir. Dördüncü olarak, konuşma, krizin sorumlusunu görünür kılar. Kriz, dışsal koşullar yerine içerideki kurumsal tercihlere bağlanır ve sorumluluk tek bir aktörde toplanır. Beşinci olarak, konuşma, ahlaki baskı kuran vurgu amaçlı sorular kullanır. Özellikle güvenlik ve mağduriyet temalarında soru formu, muhatabı savunmaya zorlayan bir sınaama mekanizmasına dönüşür. Son olarak, konuşma, metafor ve ironiyle kurumsal eleştiriyi yoğunlaştırır. Kurumlar, çözüm üreten aktörler olarak sunulmaz, krizin kaynağı ya da krizden beslenen aktörler olarak temsil edilir. Bu söylem düzeni, teşhis, suçlama ve çözüm döngüsünü işler halde tutar. Döngünün aşamalarını birbirine bağlar ve akışın sürmesini sağlar. Dolayısıyla, kriz, betimlenen bir durum olarak kalmaz. Belirli söylemsel

⁴² Sorunun bir yönetim hatası değil, sistemin mantığına içkin bir arıza olduğu ve bu nedenle reform değil radikal kopuş gerektiği tezi için bakınız; Bonte, 23.10.2024; ayrıca krizlerin yetki genişlemesi için şablon olarak kullanıldığı iddiası için bakınız; Annemans, 23.11.2022. Yapısal arıza alanları olarak Euro bölgesi (hapishane/transfer) için bakınız; Claeys, 07.07.2010; 14.09.2011; Annemans, 17.05.2017; çokkültürlülük için bakınız; Vanhecke, 08.04.1997; Dillen, 26.03.2009. Çözüm repertuarının egemenlikçi kümelenme etrafında şekillenmesi (yetkilerin iadesi, sınırların kapatılması, genişlemenin durdurulması) için bakınız; Claeys, 12.03.2014; Vandendriessche, 23.10.2019; 15.09.2020; Annemans, 21.11.2023. *Green Deal*'in kaldırılması ve düzenli dağılma/ordelijke opdeling gibi en radikal kopuş önerileri için bakınız; Annemans, 13.03.2024; Bonte, 10.07.2025.

prosedürler üzerinden sürekli yeniden kurulur. Böylece egemenlikçi çözüm çağruları kaçınılmaz tek çıkış olarak sunulur ve meşruiyet kazanır.

4.3. Göç ve İltica Alanı

VB söyleminde, göç politikaları, yalnızca güvenlik ya da demografi tartışması değildir. Göç, halkın iradesi ile kurumlar arasındaki kopuşu görünür kılan bir turnusol işlevi görür. Söylem, göçü “*halkın bir numaralı gündemi*” olarak ilan eder. Kurumlar ise, bu gündemi bastırmak veya ertelemekle suçlanır. “*Halk daha az göç istiyor, kurumlar ise sınırları açıyor*” temalı cümleler, hesap sorma ve ihanet çerçevesini güçlendirir. Bu nedenle, göç ve iltica alanı, popülist çekirdeğin (halk-elit karşıtlığının) somut kanıt alanına dönüşür. Aşağıdaki alt başlıklar, göç ve iltica söyleminin popülist çerçeve içinde hangi sorunları öne çıkararak şekillendiğini gösterir.

4.3.1. Sınır ve İltica Rejimi

VB söylemlerinde göç ve iltica, idari bir yönetim konusu olarak görülmez, egemenlik, sınır rejimi ve demokratik temsil başlıkları üzerinden yeniden tanımlanan bir siyasal çatışma alanına dönüştürülür. Bu anlatıda, sınır, yalnızca coğrafi bir çizgi değildir. Sınır, “*kim adına karar veriliyor?*” sorusunu sürekli gündeme getiren ve karar yetkisinin hangi düzeyde kullanılacağını belirleyen bir eşik olarak çerçevelenir. AB düzeyindeki uyumlaştırma, merkezileştirme ve bürokratikleştirme adımları, söylemde ulusal düzeydeki demokratik iradeyi zayıflatan bir düzenleme olarak resmedilir. Böylece, göç tartışması yönetim sınırlarını aşar ve temsil krizini görünür kılan bir siyasal nitelik kazanır.

Bu eşik en belirgin sahnesi Schengen ve dış sınır rejimidir. Schengen, serbest dolaşımı düzenleyen hukuki bir çerçeveden ziyade, iç sınır kontrollerinin kaldırıldığı, buna karşılık dış sınırların yeterince denetlenemediği iddiasını görünür kılan bir sembol haline gelir. Bu asimetri, sistemin “*temelinin çatladığı (gebarsten)*” gibi yoğunlaştırıcı ifadelerle görünür hale getirilir. Tartışma, kapasite yetersizliği açıklamasıyla sınırlı kalmaz. Vurgu, kurumların yaptığı tercihlere yönelir. AB’nin entegrasyon düzenini uzun bir zaman çizgisi içinde “*genişlettiği*” ve bu genişletmenin kırılmayı derinleştirdiği ileri sürülür. Bu nedenle, sorun, göçmen figüründen önce karar yetkisine bağlanır. Sınır politikası konusunda kim karar verir sorusu belirleyici olur.⁴³

⁴³ Schengen rejiminin temelinin çatladığı (gebarsten) ve sistemin iç sınırların kaldırılmasına rağmen dış sınırların kurulamaması (*binnengrenzen verdwenen, maar de buitengrenzen kwamen er niet*) şeklindeki mimari hatası için bakınız; Claeys, 12.12.2011; Annemans, 11.02.2015. Sistemin, vaat edilen su geçirmez dış sınırlar olmadan iç sınırların yıkımı anlamına geldiği ve 16 yılın sonunda dış sınırların kevgire döndüğü (*lek als een zeef*) tespiti için bakınız; Vanhecke, 09.03.2010; Claeys, 10.05.2011 ve 12.06.2013. Sorunun bürokratik değil siyasi irade (*politieke wil*) eksikliğinden kaynaklandığı, çözümün AB müdahalesi (*EU-bemoeizucht*) olmadan üye devletlerin

İkinci olarak söylem, iltica rejiminin meşruiyetini suistimal kategorisi üzerinden tartışmalı hale getirir. İltica hakkı bazı söylemlerde “*gerçek savaş mültecileri*” için ilkesel olarak tanınabilir bir alan gibi sunulur. Ancak ağırlık merkezi bu tanımda değildir. Ana anlatı, ilticanın bir “*göç kanalı*”na çevrildiği iddiası etrafında kurulur. Bu noktada, iltica dolandırıcıları (*asielbedriegers*) ve ekonomik fırsat arayıcıları (*economische gelukszoekers*) gibi etiketler kullanılır. Gerçek ve sahte ayrımı, iltica rejimini kısıtlamayı haklı gösteren bir çerçeve kurar. Söylem, nicel göstergeleri de bu ayrımı desteklemek üzere kullanır. Geri gönderme kapasitesinin sınırlılığı (“*yalnızca küçük bir kısmın gerçekten geri gönderilebildiği*” vurgusu) ve başvuruların çok azının “*sözleşmeye dayandırılabilir*” olduğu iddiası, sistemin işlemediğine dair kanıt olarak kullanılır. Böylece, iltica, korunması gereken hak temelli bir sistem olmaktan uzaklaştırılır ve “*ayıklanması gereken bir kanal*” olarak yeniden tanımlanır.⁴⁴

Üçüncü olarak, bu çerçeve, yoğunluk ve baskı imgeleriyle genişletilir. Akın (*overspoeld*) ve ardına kadar açık (*wagenwijd open*) anlatısı, göçü yalnızca sayısal bir olgu olarak sunmaz, kontrolü aşan ve toplumsal kapasiteyi zorlayan bir baskı olarak resmeder. Bu baskı dili, çözüm repertuvarını da daraltır. Entegrasyon ve uyum arka plana itilerek, sınırların kapatılması, prosedürlerin hızlandırılması ve geri gönderme kapasitesinin yükseltilmesi öne çıkmaktadır. Bu bağlamda geri dönüş, idari bir enstrümandan ziyade düzenin yeniden tesisi ve suistimalin kesilmesi için gerekli görülen bir müdahale alanı olarak konumlandırılır.⁴⁵

egemenliğine dönmekte yattığı vurgusu için bakınız; Claeys, 13.12.2010 ve 12.06.2013. Son olarak, AB'nin batmakta olan gemiyi (*zinkende schip*) kurtarmaya çalışmasına rağmen Schengen'in öldüğü (*Schengen is dood*) ilanı için bakınız; Annemans, 02.02.2016 ve 05.07.2016.

⁴⁴ İltica hakkının koruma amacından saparak bir göç kanalı (*migratiekanaal*) olarak kitlesel biçimde suistimal edildiği (*massaal misbruikt*) tezi için bakınız; De Man, 03.10.2023; Vandendriessche, 04.10.2023. Başvuruların gerçek savaş mültecileri (*echte vluchtelingen*) değil, çoğunlukla ekonomik şans avcıları (*economische gelukszoekers*) ve iltica sahtekarları (*asielbedriegers*) olduğu ayrımı için bakınız; Vandendriessche, 05.04.2022, 15.03.2023 ve 10.05.2023. Bu iddianın nicel kanıtı olarak, başvuruların üçte ikisinin reddedildiği ancak reddedilenlerin içeri girdikten sonra dışarı çıkarılmadığı (*eenmaal binnen krijgen we ze niet meer buiten*) ve beşte dördünün geri dönmediği verileri için bakınız; Vandendriessche, 07.10.2021 ve 23.10.2024. Sorunun kökeni olarak 1951 Cenevre Sözleşmesi ve 1967 Protokolü'nün güncelliğini yitirdiği ve iptal edilmesi gerektiği önerisi için bakınız; Annemans, 05.07.2017; De Man, 23.11.2022.

⁴⁵ Göç olgusunun yönetilemeyen bir sel (*overspoeld, floods*) ve istila (*migratie-invasie*) olarak kodlanması, sınır kapılarının ve taşkın kapaklarının (*floodgates*) ardına kadar açık (*wagenwijd open*) olduğunun vurgulanması hakkında bakınız; Vanhecke, 14.01.2003 (Devasa gelgit dalgası); Dillen, 28.09.2006; Claeys, 20.11.2008 ve 05.02.2014; Vandendriessche, 20.10.2021, 07.10.2021, 10.05.2023 ve 11.03.2025. Bu kontrol kaybının yapısal nedeni olarak, Schengen sisteminde iç sınırların kalkmasına rağmen dış sınırların bir türlü kurulamadığı (*binnengrenzen verdwenen, maar de buitengrenzen kwamen er niet*) asimetrisi ve vaat edilen telafinin gerçekleşmediği eleştirisi için bakınız; Claeys, 12.03.2014; Annemans, 11.02.2015. Bu tablo karşısında çözüm repertuvarının daralarak, dış sınırların tamamen kapatılması (*grenzen dicht*), Avustralya modeli ve anında geri itme (*pushbacks*) uygulamalarına, içeride ise yasadışı göçmenlerin aktif olarak aranıp bulunması (*opsopen / tracked down*) ve kitlesel geri dönüş stratejisi (*massale terugkeerstrategie*) ile sınır dışı edilmesine odaklanması için bakınız; Vanhecke, 26.09.2007; Dillen, 20.02.2008; Vandendriessche, 20.10.2021, 12.07.2023, 23.10.2024 ve 11.03.2025.

Dördüncü olarak, söylemler, göç karşıtlığını fail atama üzerinden popülist bir anlatıyı oluşturur. Tehdit anlatısı tek başına kurulmaz, tehdidi mümkün kılan aktör de adlandırılır. Bu aktör, çoğu zaman “Brüksel”, “Komisyon” ve AB’nin göç planlarıdır. Bazı söylemlerde AB’nin göçü yalnızca yönetemediğinden ziyade göçü dayattığı ve bunu Göç Pakti üzerinden kurumsallaştırdığı ileri sürülür. Bu çerçevede, göçü kendiliğinden gelişen bir akış olmaktan çıkarır, tasarlanmış bir proje olarak sunar ve süreç eleştirileri bu anlatımı güçlendirir. Sessiz sedasız (*geruisloos*) ilerletme söylemi, Avrupa Parlamentosu Sivil Özgürlükler, Adalet ve İçişleri Komitesi’nde (Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs, LIBE) zaman darlığı şikayeti, Parlamento’dan tartışma ve oylama olmadan yetki istenmesi ve yasa dışı (*illegal*) yerine düzensiz (*irregulier*) kullanımının dayatıldığı anlatısı, temsil krizini somutlaştıran örnekler olarak öne çıkar. Böylece, siyasal çatışma, yalnız politikanın içeriğinde değil, adlandırma pratiğinde de görünür hale gelir.⁴⁶

4.3.2. Kamu Düzeni ve Güvenlik

Göç ve güvenlik, VB’nin AP’de göç ve ilticaya dair kurduğu en istikrarlı problemleştirmeye eksenlerinden birini oluşturur. Bu ekseninde, göç, yönetilecek bir hareketlilik ya da sosyal uyum başlığı altında tartışılabilir bir olgudan ziyade, gündelik hayatın yaşanabilirliği (kamusal düzen, huzur ve yerel yaşam kalitesi) ve fiziksel güvenlik alanına taşınan bir risk rejimi olarak kurulmaktadır.⁴⁷ Söylem, göçü sıklıkla yasa dışılık, suç ve şiddet çağrışımlarıyla birlikte kullanarak, tartışmayı normal politika alanından uzaklaştırır, böylece sert tedbirleri meşru ve zorunlu görünen bir çözüm olarak sunar.

Bu güvenlik dili, üç aşamalı bir düzenedir. İlk aşamada, göçmen figürü, sistematik biçimde risk taşıyan bir kategori olarak betimlenir. Buradaki temel strateji, göçün kendiliğinden gelişen bir hareket olmadığı iddiasını öne çıkarmak ve göçü yasa dışı giriş, iltica dolandırıcılığı ve güvensizlik gibi ifadeler üzerinden suçla ilişkilendirilen bir ortamın kaynağı olarak sunmaktır.

⁴⁶ AB Göç Pakti’nin sessiz sedasız (*geruisloos*) geçirilmeye çalışıldığı, LIBE komitesinde tartışma ve oylama süreçlerinin atlandığı, milletvekillerine inceleme zamanı tanınmadığı ve yasadışı kavramı yerine düzensiz (*irregulier*) tanımının dayatıldığı eleştirisi için bakınız; Vandendriessche, 20.04.2023. Paktın gündemden kaçırıldığı, üye devletler üzerinde bir zorlama (*dwang*) kurularak iradelerine rağmen göçmen almaya mecbur bırakıldıkları (*verplichten*) tespiti için bakınız; Annemans, 06.10.2020; Vandendriessche, 10.04.2024. Kimse talep etmediği (*zonder dat iemand daar ooit om gevraagd heeft*) bu nüfus transferine direnen ülkelerin siyasi sindirme ve finansal şantajla tehdit edildiği vurgusu için bakınız; Vandendriessche, 06.02.2024. Son olarak, AB’nin göçü frenlemek yerine Göçe ihtiyacımız var (*We need migration*) diyerek teşvik etmeyi (*stimuleren*) amaçladığı ve vatandaşın bu çalınca planlar (*waaninnige migratieplannen*) hakkında bilgilendirilmediği iddiası için bakınız; Vandendriessche, 20.04.2023.

⁴⁷ AB’nin açık sınır ideallerinin bir göç miknatısına (*immigratie-magneet*) dönüştüğü, bu durumun bedelini ise mahallelerde yaşayan kendi halkımızın yoksullarının (*de armen van ons eigen volk*) doğrudan yaşanabilirlik ve güvenlik (*leeftaardheid en veiligheid*) kaybı üzerinden ödediği bir sosyal dram (*sociaal drama*) tespiti için bakınız; Annemans, 11.02.2015.

Bu nedenle, sınır kontrol kaybının sembolüne dönüşür. Schengen anlatısı bu simgeselleştirmeyi besleyerek iç sınırların kalkması, dış sınırların “süzgeçleşmesi” ve güvenliğin zayıflaması gibi imgelerle birlikte anılır.⁴⁸

İkinci aşamada riskin kaynağı göçmen figürünün ötesine taşınır ve doğrudan kurumsal tercihlere bağlanır. Sorun, yalnızca gelenler değildir, sınırları savunmasız bırakan yönetim tarzıdır. Özellikle Vandendriessche'nin güncel müdahalelerinde bu durum, teknik bir yönetim zafiyetinden ziyade sınırların “kevgire dönmesi” metaforunu aşan bir “istila” (*invasie*) anlatısı olarak öne çıkar. Bu çerçevede, AB Göç Paktı, kaosu sona erdirecek bir çözüm paketinden ziyade yasa dışılığı ve suçluluğu arttıran, sınır kontrolünü uygulanamaz hale getiren bir teslimiyet belgesi olarak tanımlanır. Böylece, güvenlik sorunu bir politika hatası olmaktan çıkarılır; halkın güvenliğini riske atan bilinçli bir elit tercihi olarak çerçevelenir.⁴⁹

Üçüncü aşamada çözüm seçenekleri azalır ve daha sert önlemler öne çıkar. Entegrasyon ya da sosyal uyumdan ziyade, sınırların “su geçirmez” kontrolü, caydırıcılık, geri gönderme, sınır dışı ve idari kapasitenin sertleştirilmesi öne çıkar. Söylem, geri dönüş politikasını (*terugkeerbeleid*) sıradan bir idari düzenleme olarak ele almaz. Geri dönüş politikası, güvenliği sağlamanın en iyi önleyici aracı olarak sunulur. Suç işlemiş yabancıların sınır dışı edilmesi, geri dönen savaşçılar ve nefret imamları (*haat imams*) gibi figürler üzerinden bu anlatım somutlaştırılır. Bu çerçevede, devletin veri toplama ve gözetim kapasitesini de meşru göstermeye yönelir. Biyometrik veri toplama, kimlik tespiti ve hatta etnik ya da ulusal köken bilgisinin suçla

⁴⁸ Göçmen figürünün yasadışı işgalciler (*illegale indringers*), iltica sahtekarları (*asielbedriegers*) ve sınırları zorlayan (*bestormen*) kitleler üzerinden bir güvenlik tehdidi ve risk kategorisi olarak kodlanması hakkında bakınız; Vandendriessche, 14.09.2021 (İltica hilesi); 07.10.2021; 23.11.2021 ve 01.02.2023. Kitleli göçün yarattığı güvensizlik ortamının somut şiddet olaylarıyla (silah sesleri, patlamalar) ilişkilendirilmesi için bakınız; Bonte, 01.04.2025. Sınırın teknik bir hat olmaktan çıkıp kontrol kaybının sembolüne dönüşmesi, dış sınırların kevgire benzetilmesi (*lek als een zeef*) ve Schengen'in bir göç miktatısı (*immigratie-magneet*) işlevi gördüğü eleştirileri için bakınız; Claeys, 19.10.2009; Annemans, 11.02.2015; Vandendriessche, 07.10.2021. Sınırların kriz anlarında dahi ardına kadar açık bırakıldığı (*wijd open*) iddiası için bakınız; De Man, 16.04.2020. Tüm bu tablonun kendiliğinden gelişen bir doğa olayı (*natuurfenomeen*) değil, dış sınırları korumayı reddeden bilinçli siyasi tercihlerin (*doelbewuste politieke keuzes*) sonucu olduğu vurgusu için bakınız; Vandendriessche, 01.02.2023.

⁴⁹ Göç krizinin kendiliğinden gelişen bir doğa olayı (*natuurfenomeen*) değil, dış sınırları korumayı ve yasadışı göçmenleri geri göndermeyi reddeden bilinçli siyasi tercihlerin (*doelbewuste politieke keuzes*) sonucu olduğu iddiası için bakınız; Vandendriessche, 01.02.2023. İltica hakkının bir göç kanalı olarak suistimal edildiği, iç sınırların kalkmasına rağmen dış sınırların bir kevgire (*zeef*) döndüğü ve dünyaya yabancı yargıçların sınır savunmasını engellediği eleştirisi için bakınız; Vandendriessche, 07.10.2021. AB Göç Paktı'nın yasadışı kavramı yerine düzensiz (*irregulier*) terimini getirerek dil oyunlarına başvurduğu, LIBE Komitesi'nde yeterli zaman tanınmadan ve oylama yapılmadan sessizce dayatıldığı (*geruisloos door te duwen*) eleştirileri için bakınız; Vandendriessche, 20.04.2023. Paktın asıl amacının yasadışı göçü çözmek değil, bilinçli olarak (*doelbewust*) yılda milyonlarca kişiyi Avrupa'ya getirerek daha fazla göç yaratmak olduğu ve bunun bir iltica kaosu (*asielchaos*) yol açtığı tezi için bakınız; Vandendriessche, 10.05.2023 ve 16.01.2024. Ayrıca sistemin başarısızlığının bir kanıtı olarak, şans avcılarının beşte dördünün ülkelerine geri dönmediği (*vier van de vijf keren niet terug*) verisinin kullanılması hakkında bakınız; Vandendriessche, 23.10.2024.

mücadelede anlamlı bir ölçüt olduğu iddiası, güvenlik yönetiminin doğal bir gereği gibi sunulur.⁵⁰ Bu sertleşme, bazı metinlerde, geri itmeler, toplu geri göndermeler ve zorunlu geri kabul mekanizmaları üzerinden somutlaşır. Bazı konuşmalarda üçüncü ülkelere yönelik koşulluluk, açık bir yaptırım diliyle ifade edilir. Para yok, vize yok, ticaret yok (*Geen geld, geen visa, geen handel*) ifadesi, bu yaklaşımı özetler.⁵¹ Böylece, geri gönderme, yalnızca idari bir işlem olarak kalmaz, dış politika ile sınır rejimi arasında kurulan bir baskı aracına dönüşür.

Söylemlerin bir bölümünde, güvenlik dili, doğrudan güvenlikleştirme düzeyine yaklaşır. Bu düzlemde, tehdit, gündelik asayişten varoluşsal bir şiddet kapasitesine yükseltilir. Terör hücreleri (*terroristencellen*), IŞİD tehdidi ve İslami terörizm (*islamterrorisme*) gibi ifadeler göçle ilişkilendirilerek kullanılır ve böylece göç akışının ötesinde, ülke içinde beliren bir düşman imgesi yaratılır. Bu tür örneklerde odak yalnızca sınır kontrolünde kalmaz. Söylem, vatandaşın fiziksel güvenliğini ve kamusal alanın güvenliğini merkezileştirir.⁵²

Son olarak, bu güvenlik anlatısının popülist çekirdekle eklemlenişi, failin netleştirilmesiyle tamamlanır. Tehdit tek başına anlatılmaz, tehdidin büyümesine izin veren ve halkın kaygılarını görmezden gelen bir üst aktör inşa edilir. “*Sözde insan hakları*” söylemi üzerinden, yasa dışı

⁵⁰ Güvenliğin en iyi önleyici biçimi (*de beste vorm van preventie*) olarak suçlu yabancıların, dönen Suriye savaşıçılarının ve nefret imamlarının sınır dışı edilmesini öngören geri dönüş politikası kurgusu için bakınız; Annemans, 25.11.2015. Bu söylemin sertleşerek kitlesel geri dönüş stratejisi (*massale terugkeerstrategie*), büyük ölçekli sınır dışı (*grootschalige uitzettingen*) ve sınırların, refahın ve güvenliğin ancak kararlı bir remigrasyon politikası (*remigratiebeleid*) ile korunabileceği tezine evrilmesi hakkında bakınız; Vandendriessche, 11.03.2025. Güvenlik yönetiminin doğal bir gereği olarak biyometrik pasaport, parmak izi veri tabanı (Eurodac) ve Vize Bilgi Sistemi'nin (VIS) suistimallerle, terörizmle ve suçla mücadelenin en iyi ve en güvenli yolu olarak sunulması hakkında bakınız; Vanhecke, 18.11.1999 ve 14.01.2009; Dillen, 14.01.2009; Claeys, 01.09.2008 ve 12.06.2013. Son olarak, suçla mücadelede failerin etnik kökeni (*etnische afkomst*) gibi verilerin politik doğruculuk adına gizlendiği, oysa bunların gerçekten önemli veriler olduğu iddiası için bakınız; Vanhecke, 12.12.2012.

⁵¹ Kuzey Afrika ve üçüncü ülkelerle ilişkilerde kalkınma yardımlarının ve işbirliği anlaşmalarının, reddedilen sığınmacıların ve yasadışı göçmenlerin geri kabulü (*terugnemen*) ve göçle mücadele şartına bağlanması gereği için bakınız; Claeys, 09.10.2013; Annemans, 04.10.2017. Bu koşulluluk ilkesinin sertleşerek; göçü aktif olarak engellemeyen ve vatandaşlarını geri almayan ülkelere yönelik ekonomik boykot, vize yaptırımları ve finansal akışın durdurulması (*financiële stromen stoppen*) gibi cezalandırıcı bir repertuvara dönüşmesi hakkında bakınız; Vandendriessche, 10.05.2023 ve 23.10.2024. Yaklaşımın nihai kerte, sonuçlarına katlanma mantığıyla Para yok, vize yok, ticaret yok (*Geen geld, geen visa, geen handel*) formülüne ve kesin bir yaptırım rejimine evrilmesi için bakınız; Vandendriessche, 11.03.2025.

⁵² Biz burada seçmenimizi, halkımızı ve ancak ondan sonra Avrupa'yı temsil ediyoruz (*ons volk en dan pas Europa*) şiarı için bakınız; Annemans, 27.10.2015. Kurumların halkın iradesine karşı geliştirdiği kasıtlı sağırılık (*deliberate deafness*), seçmenin taleplerine karşı sağır ve kör (*doof en blind*) kalma ve referandum sonuçlarının yok sayılarak çöp sepetine atılması eleştirileri için bakınız; Dillen, 22.05.2007; Claeys, 12.03.2014 (İsviçre referandumu bağlamında); Vanhecke, 14.11.2006. Güvenlik söyleminin sertleşerek göç politikasının bir canavar doğurduğu (*heeft een monster gebaard*) ve IŞİD tehdidi (kafa kesmeler, bombalı araçlar) ile somutlaşan içerideki düşman vurgusu için bakınız; Annemans, 28.01.2015. Kitlesel göç → İslamlaşma → terör nedensellik zincirinin kurulması ve Zaventem saldırısı referansı için bakınız; De Man, 14.01.2020 ve 18.10.2023. İslami aşırıcılığın içeride faaliyet gösteren bir Truva atı (*Trojan horse*) ve kutsal savaş (*holy war*) olarak çerçevelenmesi için bakınız; Claeys, 07.09.2005. Son olarak, açık sınırların Avrupa'yı güvensizleştirdiği tespiti ve çözümün nefret imamı ile Suriye savaşıçılarının sınır dışı edilmesini içeren sert bir geri dönüş politikasında (*terugkeerbeleid*) yattığı vurgusu için bakınız; Dillen, 31.01.2008; Annemans, 25.11.2015.

kişilerin (*illegal indringers*) ödüllendirildiği ve elitlerin halkın güvenliğini ikinci plana ittiği ileri sürülür. Bu anlatım, temsil ilişkisini tersine çevirir ve VB'yi bedel ödeyen yurtaşın güvenliğini savunan aktör olarak konumlandırır. AB kurumları ve ana akım aktörler ise güvenlik düzenini gevşeten taraf olarak resmedilir. Bu nedenle, göç ve güvenlik teması, yalnızca bir politika tartışması değildir. “*Biz kimin tarafındayız*” sorusunu kuran popülist temsil iddiasına zemin sağlar.⁵³

4.3.3. Refah Şovenizmi

Göç ve iltica alanında popülist mantığın refah şovenizmi boyutu, tartışmayı insani yardım ya da entegrasyon çerçevesinden ziyade paylaşım düzeninin meşruiyeti etrafında kurar. Bu çerçevede, göç, kim geldi sorusuyla değil, kaynak kime ait, kim hak ediyor ve kim ödüyor sorularıyla görünür kılınır. Refah, herkesin ortaklaşa kullandığı tarafsız bir kaynak olarak sunulmaz. Belirli bir topluluğun emek ve vergi katkısıyla oluşan bir kaynak olarak tanımlanır ve bu nedenle kime öncelik verileceği sorusu gündeme getirilir. Bu nedenle, söylemin merkezine göçmen öznesi yerine, vergi mükellefi (*belastingbetaler*) ve vergi parası (*belastinggeld*) üzerinden tanımlanan bedel ödeyen figür yerleşir. Bu figür, aynı zamanda “*kendi halkımızın yoksulları*” gibi kırılğan gruplarla birlikte anılır. Böylece, refah tartışması, göçü teknik bir yönetim meselesi olmaktan çıkarıp, toplumsal adalet ve temsil sorunsalına taşır. Bu problemleştirmede belirli vurgular öne çıkar. İlk adım, refahın kaynağına dair sahiplenme iddiasıdır. Refahın üretimi “*bizim katkımız*” olarak sunulduğunda, kaynak üzerinde karar verme hakkı da “*bizim önceliğimiz*” söylemine dayanır. Bu çerçevede, Flaman vergi parası (*Vlaams belastinggeld*) gibi ifadeler, refahı soyut bir Avrupa bütçesi olmaktan çıkarıp belirli bir topluluğun emeğiyle ilişkilendirir. İkinci adım, kaynağın “*yanlış ellere*” aktarıldığı iddiasıdır. Bu aktarım, bazen doğrudan göç ve iltica üzerinden, bazen de AB'nin fonlama ve yeniden dağıtım mekanizmaları üzerinden kurulur. Göç ve iltica bağlamında çizilen tablo açıktır. Bazı konuşmalarda iltica dolandırıcıları (*asylum cheaters, asielbedriegers*) gibi adlandırmalar kullanılır, sosyal yardımların ve sosyal güvenliğin katkı sunmayan kişiler tarafından hak

⁵³ Siyasi elitlerin, iltica sahtekarlarının sözde insan haklarını (*zogenaamde mensenrechten van asielbedriegers*) kendi halkının güvenliğinden ve geleceğinden daha fazla önemseydiği eleştirisi için bakınız; Vandendriessche, 20.10.2021. İnsan haklarının solcu aktivistler ve kötü niyetli avukatlar tarafından göçü teşvik etmek için suistimal edildiği, hiç kimsenin seçmediği dünyaya yabancı yargıçların (*wereldvreemde rechters*) ise göçü zorla dayatılan bir hakka dönüştürdüğü iddiası için bakınız; Vandendriessche, 12.02.2020. Bu kurumsal ittifakın (AB bürokratları ve yargıçlar), yasadışı işgalcilere (*illegale indringers*) karşı sınırların savunulmasını (*pushbacks*) yasaklayarak halkın talep ettiği korumayı engellediği vurgusu için bakınız; Vandendriessche, 07.10.2021. Yasadışı göçün engellenmek yerine oturma izinleriyle ödüllendirildiği (*belonen*) ve halkı suç işleyen kitlelere teslim etmenin insani olamayacağı tezi için bakınız; Vandendriessche, 23.10.2019. Ayrıca yasadışı göçü hoş görme ve ödüllendirme (*gedogen en belonen*) politikasının erken dönem eleştirisi için bakınız; Claeys, 13.12.2010 ve 09.10.2013.

ediliyormuş gibi talep edildiği ileri sürülür. Bu iddia, refahın sınırlarını kültürel bir tartışmadan ziyade hak ediş ve katkı ölçütüne yerleştirir. AB mekanizmaları hedef alınırken ise, sorun, “ödeyenin” karşılığını alamaması ve kaynakların keyfi biçimde yönetilmesi olarak betimlenir. Bu durum, refah siyasetini anti-elit bir eleştiriyle birleştirir.⁵⁴

Üçüncü adımda çözüm seçenekleri sınırlandırılır. Refahı korumak, refahı genişletmekten ziyade göç akışının sınırlandırılmasına ve yetkinin ulus-devlet veya yerel topluluğa geri verilmesine dayandırılır. Bu noktada, söylem, sınır kontrolünün yeniden sağlanması, sığınmacıların kendi bölgelerinde barındırılması (*asylum in eigen regio*) ve göçün caydırılması gibi formüller etrafında toplanır. Ayrıca sosyal koruma, topluluğa yakınlık ve ikincillik ilkesi (*subsidiariteit*) üzerinden gerekçelendirilir. Bu gerekçeyle sosyal güvenliğin Avrupa düzeyine taşınmasına karşı çıkılır. Bu şekilde, refah şovenizmi, yalnızca kim yararlanıyor sorusuna yanıt üretmez. Aynı zamanda yetkinin nerede olması gerektiği sorusuna da ulus-devlet düzeyini öne çıkaran bir çözümle karşılık verir.⁵⁵ Bu formül, korumayı Avrupa içinde sağlamayı geri plana iter ve süreci üçüncü ülkelere yönlendiren bir dışsallaştırma yaklaşımına dayanır. Bu yaklaşım, insani sorumluluğu bütünüyle reddetmez, sorumluluğun nerede yerine getirileceğini yeniden tanımlarken, sert sınır uygulamalarını ve geri gönderme araçlarını daha kabul edilebilir ve olağan hale getirir.

Zaman içinde söylem daha sert bir ton kazanır ve dönemler arası karşılaştırma bu değişimi görünür kılar. 1990’lı yıllarda refah argümanı, vergi mükellefinin yükü ve önce kendi yurttaşlarımız vurgusu üzerinden genel bir mali itiraz olarak kurulur. Noel Baba (Santa Claus) metaforu, sosyal harcamaları sınırsız kaynak varmış gibi sunan bir yaklaşımı hedef alır ve bu

⁵⁴ Refahın kaynağının soyut bir AB bütçesi olarak değil, doğrudan Flaman vergi parası (*Vlaams belastinggeld*) ve topluluk emeği olarak sahiplenilmesi, Flamanların sisteme en çok ödeyen ancak karşılığını en az alan grup olduğu iddiası için bakınız; Annemans, 26.11.2015. Refahın yanlış ellere aktarımı bağlamında, göçmenlerin atalarımızın inşa ettiği sosyal güvenlik sisteminden hiçbir katkı sunmadan (*zonder er ooit aan bijgedragen te hebben*) faydalandığı eleştirisi için bakınız; Vandendriessche, 15.03.2023 ve 10.05.2023; bu anlatımın erken dönemde iltica hilesi (*asylum cheating*) ve sosyal yardım ilişkisi üzerinden kurulması hakkında bakınız; Vanhecke, 10.02.1999. Meselenin AB içi bir transfer birliği (*transfer union*) sorunu olarak kodlanması ve Kuzeyli vergi mükelleflerinin Güneyin faturasını ödediği itirazı için bakınız; Claeys, 14.09.2011; Annemans, 10.03.2016. Son olarak, elitlerin ölçsüz savurganlığının (*buitensporige geldverspilling*) bedelinin yine vergi mükellefine yıkıldığı vurgusu için bakınız; Claeys, 22.10.2013.

⁵⁵ Refahın korunmasını göçün sınırlandırılması ve dışsallaştırılmasına bağlayan yaklaşımda, temel çıkış noktası olarak sığınmacıların kendi bölgelerinde ağırlanması (*opvang in eigen regio*) ilkesi için bakınız; Annemans, 04.10.2017; Vandendriessche, 08.03.2022; De Man, 09.05.2023. Sınır kontrolünün genelleştirilmiş geri itmeler (*veralgemeende pushbacks*) ve etkin sınır dışı etme mekanizmalarıyla sağlanacak caydırıcılık (*afschrikking*) üzerine inşa edilmesi hakkında bakınız; Claeys, 09.10.2013; De Man, 09.05.2023. Mevcut sınır krizinin bir doğa olayı değil, sınırları korumayı reddeden bilinçli siyasi tercihlerin sonucu olduğu eleştirisi ve kontrolü yeniden kazanma çağrısı için bakınız; Vandendriessche, 01.02.2023. Son olarak, sosyal korumanın topluluğa yakınlık ilkesi gereği AB’ye devredilemeyeceği, sosyal güvenliğin bir üye devlet yetkisi (*lidstaatbevoegdheid*) olduğu ve devletlerin seçmen iradesiyle uyumlu kendi politikalarını belirleme hakkına (*recht om een eigen beleid te voeren*) sahip olması gerektiği vurgusu için bakınız; Annemans, 26.11.2015; Claeys, 12.12.2011.

harcamaların vergi mükellefinin cebinden çıktığı hatırlatılarak, maliyet doğrudan insanların cebinden karşılanacak olsa aynı rahatlıkla bu politikaların savunulamayacağı vurgulanır. Sonraki dönemlerde ise, refah tartışması daha görünür biçimde emek piyasasıyla ilişkilendirilir. Bu düzlemde, göç, sosyal yardımdan ziyade işsizlik ve istihdam baskısı üzerinden de sorunlaştırılır. Claey's'in yasal göçü, “26 milyon işsiz varken yüzümüze atılmış bir tokat” (*kaakslag*) olarak nitelenmesi, göç söyleminin refah paylaşımı vurgusunu geri plana iter ve emek piyasası rekabetini öne çıkarır. Son yıllarda ise, dil, refah devletini kırılğan bir sistem gibi sunan çöküş imgeleriyle sertleşir. Sosyal güvenliğin içten çöktüğü ve alabora olacak bir kurtarma botu olduğu (*reddingsboot*) metaforları, refahın artık kapasite sınırına dayandığı iddiasını daha çarpıcı hale getirir.⁵⁶

Bu söylemin popülist yansımaları, sorunu bir politika probleminden ziyade halktan kopmuş elitlerin tercihleri gibi çerçevelemesiyle tamamlanır. Ödeyen figürü, yalnızca ekonomik katkı sunan bir aktör olarak tanımlanmaz. Aynı zamanda kimin hak ettiğini belirleyen ahlaki bir ölçüt olarak kullanılır. Vergi mükellefine saygı vurgusu, karar vericilerin her adımını meşruiyet açısından sorgulatır. Kurumların tercihleri ise duyarsızlık (*cynisme*) diliyle eleştirilir. Bu nedenle, refah şovenizmi, popülist mantık içinde göç ve ilticayı iki yönden işlevsel hale getirir. Bir yandan halk, hak ediş ölçütü üzerinden somut bir profile dönüştürülür. Diğer yandan, elit, kaynakları yanlış önceliklerle kullanan ve bedel ödeyen kesime duyarsız kalan sorumlu aktör olarak konumlandırılır.

4.3.4. Demografik Tehdit

Demografik tehdit temasında göç, tekil olaylar ya da dönemsel dalgalanmalar olarak görülmez. Göç, Avrupa toplumlarının nüfus yapısını, kimlik sınırlarını ve tarihsel sürekliliğini dönüştüren uzun vadeli bir yer değiştirme süreci olarak sunulur. Bu çerçeve kurulduğunda tartışmanın odağı değişir ve kaç kişi geldi sorusu geri plana düşerken Avrupa'nın nüfusu ve kimliği nereye gidiyor sorusu öne çıkar. Bu durum, göçü normal politika diliyle yönetilebilir bir konu olarak sunmaz ve meseleyi daha yüksek öncelikli, varoluşsal bir düzeye taşır. Bu kayma, nüfusun

⁵⁶ Refahın finansmanında vergi mükellefinin parasının hesapsızca harcanmasına karşı geliştirilen Noel Baba'yı oynamak (Santa Claus) metaforu ve iltica hilesi (*asylum cheating*) eleştirisi için bakınız; Vanhecke, 12.06.1997 ve 10.02.1999. Bu kaynağın soyut bir AB fonu değil, doğrudan Flaman vergi parası (*Vlaams belastinggeld*) olarak sahiplenilmesi için bakınız; Annemans, 26.11.2015. Refah tartışmasının emek piyasasıyla ilişkilendirilerek, milyonlarca işsiz bulunduğu bir ortamda ekonomik göçün teşvik edilmesinin (Yeşil Kitap, Mavi Kart) sorumsuzluk ve işsizlere atılan bir tokat (*kaakslag*) olarak nitelenmesi hakkında bakınız; Claey's, 22.02.2005; 11.03.2009 ve 12.03.2014; Vanhecke, 09.02.2010. 2020'lerde söylemin sertleşerek sosyal güvenliğin alabora olacak bir kurtarma botuna (*reddingsboot*) benzetilmesi ve sistemin içe çökeceği (*imploderen*) uyarısı için bakınız; De Man, 14.12.2021 ve 23.11.2022. Son olarak, dayanışmanın topluluğa yakın olması gerektiği ilkesinden hareketle sosyal güvenliğin yerleştirilmesi (*subsidiariteit*) ve AB müdahalesine karşı korunması çağrısı için bakınız; Annemans, 09.06.2021.

ikame edilmesi (*omvolking*) ve yer değiştirme göçü (*vervangingsmigratie*) olarak adlandırılmasıyla daha sert bir dile taşınır ve bu adlandırma göçü kendiliğinden gelişen bir hareketlilik olarak sunmak yerine kasıt ve yönlendirme vurgusunu öne çıkarır. Göçle birlikte yaşanan demografik değişim, Avrupa nüfusu ve yerli nüfus ile Avrupa medeniyeti gibi göstergeler üzerinden, nüfusun ve kimliğin hedef alındığı bir anlatı içine yerleştirilir. Bazı müdahalelerde kolonizasyon metaforu kullanılır ve demografik değişim kültürel ve siyasal bir saldırı olarak anlatılır.

Bu tema, konuşmalarda iki temel hamleyle inşa edilir. İlk hamle, sorunu büyütme ve daha uzun bir zaman aralığına yayarak anlatmaktır. Göç, bugünün yönetim sorunu yerine, gelecek on yılların ana gidişatını belirleyecek uzun vadeli bir süreç olarak sunulur. Bazı müdahalelerde demografik tartışma, kuşak yenileme düzeyi⁵⁷ (*replacement level*) ile çerçeveslenir. Örneğin, Claeys, Avrupa'da doğum oranının nüfusu yenilemeye yetmediğini vurgular ve kolay çözüm olarak sunulan göçün, sorunu gidermek yerine sorunun parçası haline geldiğini ileri sürer. Aynı yaklaşım, küresel nüfus artışına dair projeksiyonlarla desteklenir. Göç baskısı, bugünkü sorunlarla karşılaştırılamayacak kadar büyüyecek bir gelecek meselesi olarak anlatılır. Bu şekilde söylem, anlık krizler yerine göçün zaman içinde birikerek yarattığı uzun vadeli değişim fikrini öne çıkarır.⁵⁸

İkinci hamle, referans nesnesinin (neyin tehdit altında olduğunun) yeniden tanımlanmasıdır. Tehdit, çoğu kez devletin idari kapasitesi ya da sınır yönetimi olarak sunulmaz, Avrupa halklarının devamlılığı ve Avrupa'nın Avrupalı kalması gibi kimlik ve süreklilik temaları etrafında tanımlanır. Yaşlanma, kritik bir mesele olarak ele alınır ve Avrupa halklarının varlığını sürdürmesi tartışmasına bağlanır. Böylece, demografi, teknik bir alan olarak ele alınmaz ve kimlik ile medeniyet sürekliliğinin ölçütü haline gelir.⁵⁹

⁵⁷ Kuşak yenileme düzeyi (*replacement level*), bir toplumun nüfusunun göç almadan aynı büyüklükte kalabilmesi için kadın başına gerekli ortalama çocuk sayısını ifade eder. Doğum oranı bu düzeyin altında kaldığında nüfus zaman içinde yaşlanır ve azalma eğilimine girer.

⁵⁸ Avrupa'nın demografik krizinin uzun vadede hayati bir sorun olduğu, 1.5'lik doğum oranının mevcut nesilleri ikame etmeye (*replace the current generations*) yetmediği ve bu açığı kapatmak için dış göçün kısa vadeli kolay bir çözüm (*easy solution*) olarak sunulmasına karşı eleştiriler için bakınız; Claeys, 19.11.2008. Küresel nüfus artışıyla birlikte gelecek on yıllarda yaşanacak göç baskısının, bugünkü sorunları yönetilebilir kılabilecek kadar büyük boyutlara ulaşacağı uyarısı için bakınız; Vanhecke, 18.06.2008. Güncel bağlamda Afrika nüfusunun bu yüzyılda 1 milyardan 4 milyara çıkacağı projeksiyonu ve yüz milyonların (*honderden miljoenen*) Avrupa'ya yöneleceği tahmini için bakınız; Vandendriessche, 12.02.2020.

⁵⁹ Demografik meydandan okumayı teknik bir mesele olmaktan çıkarıp uzun vadeli hayati (*vital*) bir sorun ve mevcut kuşakların kendini yenileyememesi (*replace the current generations*) üzerinden bir devamlılık krizi olarak kuran yaklaşım için bakınız; Claeys, 19.11.2008. Bu krizin referans nesnesini doğrudan Avrupa halkı ve medeniyeti olarak belirleyen, süreci bir nüfus ikamesi (*vervangen van de bevolking*) ve eşsiz Avrupa medeniyetinin intiharı (*zelfmoord van onze beschaving*) olarak kodlayan anlatı için bakınız; Vandendriessche,

Bu genel çerçeve, erken dönemlerde çoğu kez AB sınırları ve genişleme üzerinden somutlaştırılır. Burada Türkiye'nin üyeliği, dış politika meselesinden ziyade Avrupa kimliğini ve nüfus bileşimini etkileyecek, yeni ve kitlesel bir göç dalgası doğuracak bir kırılma olarak anlatılır. Kapının ardına kadar açılmasıyla kitlesel bir göç dalgasının, hatta bir istila olarak nitelenen bir sürecin başlayacağı iddia edilerek üyelik ile göç arasındaki bağ, sıradan bir sonuç ilişkisinden ziyade kontrol edilemez ölçekte bir hareketlilik olarak dramatize edilir. Bu dönemde, göç, üyeliğin bir sonucu olarak anlatılır ve bu sonuç ikincil bir sonuç olarak görülmez, kimlik ve nüfus açısından dönüştürücü bir kırılma olarak sunulur.⁶⁰

Son yıllarda ise ikame anlatısı en radikal formülasyonuna kavuşur. Bu dönemde Vandendriessche, nüfus ikamesi (*omvolking*) kavramını marjinal bir komplo iddiası yerine AB göç politikalarının matematiksel sonucu olarak sunar. O'na göre bu süreç, yalnızca bir güvenlik açığı olarak görülmez. Süreç, Avrupa medeniyetinin kendi kendini yok etmesi ve yerli halkın sistematik biçimde yerinden edilmesi olarak anlatılır. Dolayısıyla demografik dönüşüm, kendiliğinden gelişen bir yan etki olarak görülmez. Brüksel tarafından bilinçli biçimde organize edilmiş (*doelbewust georganiseerde*) bir siyasal program olarak anlatılır. İkame, kendiliğinden gelişen bir süreç olarak anlatılmaz. Elitlerin halka rağmen yürüttüğü bilinçli bir müdahale olarak sunulur.⁶¹

Bu niyet atfı, sorumluluğu belirli aktörlere yöneltir ve bunu kim yapıyor sorusunu öne çıkarır. Yanıt elitlere ve kurumlara bağlandığında demografik kaygı, göçmenlere dönük bir rahatsızlık olarak kalmaz ve halkın istemediği bir dönüşümü dayatan iktidara yönelik popülist eleştirinin parçası haline gelir. Bazı konuşmalarda bu bağ, AB kurumlarına doğrudan yöneltilir. Komisyonun, Avrupa vatandaşlarının iradesini devre dışı bırakarak halkın ikamesini

10.04.2024. Küresel nüfus projeksiyonları üzerinden, gelecekteki göç baskısının bugünkü yönetilebilir sorunlarla kıyaslanamayacak boyutlarda olacağı uyarısı için bakınız; Vanhecke, 18.06.2008.

⁶⁰ Türkiye'nin üyeliğinin sorunu devasa boyutlara (*gigantic proportions*) taşıyacağı ve Giscard d'Estaing'in uyardığı türden bir işgale (*invasion*) yol açacağı iddiası için bakınız; Vanhecke, 14.12.1999. Üyelik perspektifi vermenin tam bir delilik (*complete madness*) olduğu, kapıları devasa bir göç dalgasına (*massive tidal wave*) ardına kadar açacağı ve bunun AB'nin doğasını temelden değiştireceği uyarısı için bakınız; Vanhecke, 14.01.2003. Üyeliğin mali ve sosyal bir kayıp/yıkım (*drain*) yaratacağı ve yeni ve kitlesel bir göç dalgasını (*new and massive wave*) tetikleyeceği tezi için bakınız; Claeys, 21.07.2004. Ayrıca Avrupa'nın sınırlarına dair bir tartışma bile başlatılmadan ve göçün etkileri araştırılmadan müzakerelerin açılmasına yönelik eleştiri için bakınız; Claeys, 14.12.2004.

⁶¹ *Omvolking* kavramının tartışmalı bir komplo teorisi olarak değil, nüfusun göç yoluyla ikame edilmesini (*vervangen van de bevolking*) tanımlayan ve AB'nin niyetini açıklayan gayet normal bir terim olarak sabitlenmesi hakkında bakınız; Vandendriessche, 10.04.2024. Kavramın ikame göçü (*vervangingsmigratie*) ile eşitlenerek, göçün yerli halkı fethetmek (*veroveren*) amacıyla kullanılan bir araç olarak sunulması için bakınız; Vandendriessche, 04.10.2023. Sürecin kendiliğinden gelişen bir demografik değişim değil, Komisyon üyesi Ylva Johansson'un açık itiraflarına dayandırılan, nüfus açığını kapatmak için yılda 4,5 milyon kişinin ithal edilmesi (*importeren*) yoluyla yürütülen bilinçli organize edilmiş bir *omvolking* (*doelbewust georganiseerde omvolking*) olarak çerçevelenmesi hakkında bakınız; Vandendriessche, 16.01.2024.

(volksvervanging) örgütlediği iddiası, ikameyi kurumların planladığı ve yürüttüğü bir proje olarak sunar. Bu nokta önemlidir, çünkü ikame söylemi tartışmayı yalnızca demografik değişimle sınırlamaz, meşruiyet ve temsil ilişkisinin de sorgulanmasına genişletir.⁶²

İkame anlatısı, inandırıcılığını arttırmak için teknik bir dil kullanır. Nüfus ikamesi (*omvolking*), provokatif bir etiket olarak sunulmaz. Normal bir terim (*perfect normale term*) olduğu vurgulanarak, sıradan bir kavram gibi kullanılmaya çalışılır. Bu normalleştirme hamlesi, kavramı marjinal olmaktan çıkarıp makul açıklama seviyesine yükseltmeyi amaçlar. Diğer yandan, söylem, varoluşsal bir metaforla sertleşir. Tehdit nesnesi, idari düzen değil, “*benzersiz Avrupa medeniyetinin*” sürekliliğidir. “*Bizim benzersiz Avrupa medeniyetimizin intiharı*” (*zelfmoord van onze unieke Europese beschaving*) gibi ifadeler demografik dönüşümü medeniyetin yok oluşuna bağlanan bir senaryo içinde anlatır.⁶³

Bu çerçeve kurulduğunda, çözüm seçenekleri azalır ve daha sert önlemler öne çıkar. Bazı müdahalelerde olağanüstü önlem çağrısı açık biçimde görülür. Sınırlar kapatılmalı (*Grenzen moeten dicht*) ve iltica kendi bölgesinde olmalı (*asiel eigen regio*) formülleri, sorunu yönetmeye dönük adımlar yerine göçü durdurma ve engelleme mantığına dayanan bir kapanma programı önerir. Bazı konuşmalarda aynı kaygı daha temkinli bir uyarı diliyle dile getirilir. Ancak temel yaklaşım değişmez ve göç, tartışılabilir bir politika konusundan ziyade kimliğin ve sürekliliğin geleceğini belirleyen varoluşsal bir tehdit olarak konumlandırılır.⁶⁴ Kapanma yaklaşımı,

⁶² Nüfus ikamesinin (*volksvervanging*) kendiliğinden gelişen bir süreç değil, Avrupa Komisyonu tarafından vatandaşların başı üzerinden (*over de hoofden van*) karar verilerek bizzat organize edildiği iddiası için bakınız; Annemans, 13.09.2016. Sürecin Komisyon üyesi Johansson'un nüfus açığını kapatmak için yılda 4,5 milyon gayri-Avrupalıyı ithal etme (*importeren*) söylemine dayandırılarak bilinçli organize edilmiş bir *omvolking* (*doelbewust georganiseerde omvolking*) ve AB'nin planı olarak tanımlanması hakkında bakınız; Vandendriessche, 16.01.2024 ve 10.04.2024. Failin sol-liberal elitler ve *omvolking* peygamberleri (*profeten van de omvolking*) olarak somutlaştırılması, bu kesimlerin kitlesel göçü halkın kabul etmesini umarak dayattığı eleştirisi için bakınız; De Man, 07.03.2022 ve 08.06.2022. Son olarak, Komisyon'un halkın sinyalini (*signaal*) dikkate almadan bu politikaları dayatması (*opdringen*) üzerinden kurulan meşruiyet ve temsil krizi için bakınız; Annemans, 21.10.2025.

⁶³ *Omvolking* kavramının provokatif bir etiket değil, nüfusun göç yoluyla ikamesini tanımlayan ve AB'nin niyetini açıklayan son derece normal bir terim (*perfect normale term*) olarak meşrulaştırılması için bakınız; Vandendriessche, 10.04.2024. Bu demografik dönüşümün teknik bir idari sorun olmaktan çıkarılıp, Avrupa nüfusunun ikamesi (*vervangen van de bevolking*) ve eşsiz Avrupa medeniyetinin intiharı (*zelfmoord van onze unieke Europese beschaving*) olarak varoluşsal bir yok oluş senaryosuna dönüştürülmesi hakkında bakınız; Vandendriessche, 04.10.2023.

⁶⁴ Göçü yönetmekten ziyade durdurmayı hedefleyen radikal bir önlem olarak sınırların kapatılması (*sluit onze grenzen*) ve sığınmacıların Avrupa yerine kendi bölgelerinde ağırlanması (*opvang in eigen regio*) çağrısı için bakınız; Annemans, 04.10.2017; Vandendriessche, 23.10.2019 ve 08.03.2022. Bu kapanma politikasının meşruiyet zemini olarak, göçün Avrupa nüfusunun ikamesi (*vervangen van de bevolking*) ve eşsiz Avrupa medeniyetinin intiharı (*zelfmoord van onze beschaving*) olarak kodlandığı varoluşsal tehdit algısı hakkında bakınız; Vandendriessche, 10.04.2024. Sürecin, düşük doğum oranlarını telafi etmek amacıyla bilinçli organize edilmiş bir *omvolking* (*doelbewust georganiseerde omvolking*) olarak tanımlanması ve bu kavramın AB'nin niyetini açıklayan son derece normal bir terim (*perfect normale term*) olarak sunulması için bakınız; Vandendriessche, 16.01.2024 ve 10.04.2024.

söylemde her zaman ilticayı bütünüyle reddeden bir çizgide kurulmaz. Ukrayna Savaşı bağlamındaki müdahalede iltica hakkı temel bir insan hakkı olarak savunulur, ancak bunun gerçek savaş mültecileriyle sınırlı olduğu ve kabulün kendi bölgesinde yapılması gerektiği şartına bağlanır (*eigen regio*). Aynı zamanda Ukraynalı kadınlar, çocuklar ve kırılgan gruplar için dayanışma çağrısı yapılırken, Ukrayna vatandaşı olmayanlar için Avrupa’da ilticanın geçici olarak durdurulması ve Avrupa dışından gelen başvuruların hızla sonuçlandırılarak geri gönderilmesi istenir.⁶⁵ Bu söylem, gerçek mülteci ayrımını kabul ettiğini belirtirken, kabulü seçici hale getirir ve korumayı Avrupa dışında, özellikle komşu ülkelerde yoğunlaştırarak Avrupa mekanını mümkün olduğunca korunaklı tutan bir yaklaşımı meşru gösterir.

4.3.5. İslamofobi

İslamlaşma teması, VB söyleminde çoğu zaman göçün yönetiminden ziyade medeniyet, kimlik ve güvenlik sorunu olarak ele alınır. Problemeleştirme üç adımda ilerler. İlk adım, uyumsuzluk ve çatışma varsayımıdır. İslamlaşma, Avrupa değerleriyle sürekli gerilim üreten ve bulunduğu topluma kalıcı biçimde uyum sağlamayan bir yapı olarak anlatılır. Böylece, mesele dini çoğunluk veya entegrasyon uygulamaları kapsamında çıkartılarak kimliğin sınırlarının çizildiği bir çatışma alanı olarak anlatılır. İkinci adım, bu gerilimin güvenlik diline bağlanmasıdır. Varsayılan uyumsuzluk, radikalizm ve terör temaları üzerinden kamu düzenine yönelik bir risk olarak sunulur. Üçüncü adım ise siyasal sınır çizmedir. Çözüm, normal politika seçenekleri içinde aranmaz ve durdurma ile engelleme mantığı öne çıkar. Türkiye’nin üyeliğinin reddi, dış aktörlere sertlik, kurumsal akışların kesilmesi ve güvenlikçi araçların genişletilmesi bu yaklaşımın tipik görünümüdür.

Bu çekirdek mantık, metinlerde tekrar eden söylem hamleleriyle istikrarlı biçimde üretilir. Medeniyet sınırı vurgusu, Türkiye’nin üyeliği tartışması üzerinden Avrupa kimdir sorusunu gündeme getirir ve kültürel ile medeni sınırı siyasal bir sınıra dönüştürür. Bu adımda, söylem, İslamlaşmayı terör ve radikalizmle doğrudan yan yana getirir. Camilerin kışla, inananların asker olarak görüldüğü ifadelerle atıflar (*the mosques are our barracks... the believers our soldiers*), İslam’ı sıradan bir dini kimlik çerçevesinin dışına çıkartır ve seferberlik ile çatışma iması üzerinden anlatır. Küresel bir savaşın Müslüman köktencilik tarafından yürütüldüğünü ileri

⁶⁵ İltica hakkının temel bir insan hakkı olarak savunulmakla birlikte, bunun ancak gerçek savaş mültecileri (*echte oorlogsvluchtelingen*) için ve kendi bölgesinde ağırlama (*opvang in eigen regio*) şartıyla geçerli olduğu; Ukraynalı kadın ve çocuklara yönelik dayanışma iradesinin, Ukrayna vatandaşı olmayanlar için iltica hakkının geçici olarak askıya alınması (*tijdelijk opschorten*) ve Avrupa dışından gelenlerin işlemlerinin hızlandırılarak kararlı bir şekilde geri gönderilmesi (*kordaat terugsturen*) talebiyle birlikte kurgulanması hakkında bakınız; Vandendriessche, 05.04.2022.

süren ifadeler (*a global war... waged by Muslim fundamentalism*), güvenlik çerçevesini savaş diline taşıyarak tehdit algısını yükseltir. Dinlerin ve kültürlerin asimile edilemeyeceği yönündeki ifade (*religions and cultures that cannot be assimilated*) ise çözüm ufkunu entegrasyon tartışmasından uzaklaştırır ve uyumsuzluk varsayımını temel kabul haline getirir.⁶⁶

Toplumsal bütünlüğün bozulması anlatısı, paralel toplumların oluştuğu ve toplumsal dokunun bozulduğu iddiasını içerir. Bazı metinlerde, tehdit, şiddetten ziyade normların aşınması ve ifade alanının daralması üzerinden tanımlanır. Karikatür krizi gibi örnekler, Avrupa'nın geri çekildiği iddiasıyla ilişkilendirilir ve normatif zayıflık fikrini güçlendirir. Bu çizgide sorumluluk da belirli aktörlere yöneltilir. Politik doğruculuk, yatıştırma ve görmezden gelme yaklaşımı eleştirilir, karar vericiler ise halkın meşru kaygılarını bastıran aktörler olarak sunulur.⁶⁷

Dönemler arası karşılaştırma, temaların ağırlık merkezinin zaman içinde değiştiğini gösterir. 2003 ile 2009 yılları arasında Türkiye'nin üyeliği ve medeniyet sınırı vurgusu daha görünürdür. Sonraki yıllarda ifade özgürlüğü ve normların zayıfladığı iddiası öne çıkar. 2015 ile 2017 yılları arasındaki terör saldırıları sonrası söylem daha sert bir tona yönelir. Son yıllarda ise, tehdit, daha kurumsal ve jeopolitik bir çerçeveye taşınır ve cami ağları, dış rejimler ve dış nüfuz tartışmaları belirginleşir. Bazı müdahalelerde intihar saldırganlarını kahraman gören bir zihniyet vurgusu (2016-*de kamikazes... als helden ziet*) içeride beliren düşman imgesini güçlendirirken, İran İslam Cumhuriyeti'nin teröristler için güvenli bir sığınak olduğu iddiası (2022-*de Islamitische Republiek Iran een veilige haven is voor terroristen*) tehdidi dış aktör düzeyine yerleştirir. Antisemitizm teması da kimi metinlerde bu çerçeveye eklenir ve tehdit anlatısı terör ile toplumsal çatışma ekseninde genişletilir.⁶⁸

⁶⁶ Türkiye'nin AB üyeliği tartışmalarında, İslam'ın siyasal ve askeri niyetini ifşa etmek amacıyla camiler kışlamız, minareler süngümüz, kubbeler miğferimiz ve müminler askerimizdir (*mosques are our barracks...*) dizelerinin referans gösterilmesi için bakınız; Claeys, 21.07.2004. Bu tehdit algısının, Müslüman köktendinciliğin Avrupa demokratik değerlerine ve Batı yaşam tarzına karşı yürüttüğü küresel bir savaş (*global war*) olarak çerçevesi hakkında bakınız; Claeys, 15.09.2004. Bu savaş hali ve kültürel zıtlık üzerinden, söz konusu din ve kültürlerin asimile edilemeyeceği (*cannot be assimilated*) iddiasıyla entegrasyon imkânının kategorik olarak reddedilmesi için bakınız; Vanhecke, 14.11.2006.

⁶⁷ Raydan çıkmış göç politikalarının şehirlerde toptan işsizlik, suç ve paralel toplumların (*parallel societies*) oluşumuna yol açtığı, asimilasyon reddinin gettolaşmayı ve nihayetinde tüm bir topluluğun çöküşünü (*breakdown of a whole community*) beraberinde getirdiği tespiti için bakınız; Dillen, 14.11.2005; Vanhecke, 13.03.2007; Claeys, 20.02.2008. Avrupa'nın kendi normlarını savunmak yerine, Danimarka karikatür krizinde sergilediği teslimiyet (*capitulatie*) ve zayıf tavır (*weak attitude*) eleştirisi için bakınız; Claeys, 01.02.2006, 01.06.2006 ve 10.03.2010. Bu süreçte ifade özgürlüğünün fiili küfür yasalarına (*blasphemy law*) feda edildiği ve İslam üzerine yapılan tartışmaların kışkırtma sayılarak kriminalize edildiği vurgusu için bakınız; Vanhecke, 29.11.2007; Dillen, 15.01.2008. Politik doğrucu solun (*politically correct left*) elçiyi vurma (*shoot the messenger*) refleksiyle hareket ederek vatandaşların meşru kaygılarını susturucu düzenlemelerle (*muzzle regulations*) bastırmaya çalıştığı iddiası için bakınız; Dillen, 14.11.2005; Vanhecke, 27.09.2007 ve 12.03.2013.

⁶⁸ Türkiye'nin AB üyeliğinin devasa bir göç dalgasına (*massive tidal wave*) kapı aralayacağı, Giscard d'Estaing'in uyardığı türden bir istilaya (*invasion*) yol açacağı ve Avrupa'nın artık kendini Avrupalı olarak tanımlayamayacağı uyarısı için bakınız; Vanhecke, 14.12.1999 ve 14.01.2003; Claeys, 21.07.2004. 2010'lu yıllarda odak noktasının

Dolayısıyla, VB söyleminde İslamlaşma, yalnızca kültürel farklılığı adlandıran bir ifade değildir. İslamlaşma, Avrupa'nın siyasal sınırlarının, üyelik düzeninin ve kamusal düzenin nereden çizileceği sorusunu belirleyen bir ayırım üretme aracına dönüşür. Bu yaklaşım, popülist çekirdekteki halkı koruma iddiasını, elitlerin görmezden geldiği suçlamasıyla birlikte kurar. Metinlerin bütününde göç, tek bir konu alanıyla sınırlı kalmaz. Göç ve iltica, güvenlik, refah, demografi ve medeniyet başlıkları üzerinden birlikte ele alınır. Bu bağlantılar, göç ve ilticanın aynı anda hem yönetim kapasitesi, hem demokratik meşruiyet, hem de kimlik siyaseti üzerinden kurulduğunu göstermektedir.

5. Bulgular ve Tartışma

Bu bölüm, analizde ortaya çıkan ve metin boyunca tekrar eden düzenlilikleri temel bulgular olarak bir araya getirmektedir. Bulgular, VB vekillerinin AP Genel Kurul konuşmalarının tutanakları ve kayıtları üzerinden halk egemenliği, elit karşıtlığı ve kriz performansından oluşan popülist çekirdeğin pratikte nasıl işletildiğini göstermektedir.

İlk olarak, meşruiyet, kurumdan ya da hukuktan türetilen bir kaynak olarak ele alınmamakta, doğrudan halk ve seçmen üzerinden tanımlanmaktadır. Temsil, komite süreçleri, uzlaşma arayışları ve teknik konulardan ziyade halk adına konuşma iddiası üzerinden kurulmaktadır. Halka sorulması vurgusu ve referandum dili, kararların doğrulanmasında temel ölçüt gibi işletilmekte, bu söylem AB'yi meşruiyet hiyerarşisinde daha geri bir konuma iterken, VB'yi hakiki temsil iddiasıyla öne çıkarmaktadır.

İkinci olarak, elit karşıtlığı, AB çerçevesinde politika eleştirilerini aşarak yapısal bir rejim eleştirisine genişlemektedir. Hedef, yalnız belirli dosyalar olmamakta, Brüksel'in teknokratik ve dayatmacı bir iktidar odağı olduğu iddiası merkeze yerleşmektedir. Doğrudan halk oyuyla belirlenmeyen AB aktörleri ve bürokratik karar mekanizmaları vurgusu halk denetiminin askıya alındığı fikrini sürekli yeniden üretmekte ve kurumsal güveni zayıflatmaktadır.

Üçüncü olarak, kriz, mevcut durumun betimlenmesiyle sınırlı kalmamakta, söylem içinde kurulan ve dramatize edilen bir çerçeve olarak işlemektedir. Schengen'in öldüğü ve Euro'nun

normatif bir mücadeleye kayarak, Danimarka karikatür krizindeki zayıf tavrın eleştirilmesi, politik doğruculuğun vatandaşların meşru kaygılarını susturmak (muilkorven) ve ifade özgürlüğünü askıya almak için kullanıldığı iddiası hakkında bakınız; Claeys, 10.03.2010 ve 12.12.2012; Vanhecke, 12.03.2013 ve 02.07.2013. Terör saldırıları sonrası dönemde, IŞİD tehdidi (kafa kesmeler, hücreler) ile göç politikası arasında doğrudan bağ kurulması ve savaş sonrası göç politikasının tamamen iflas ettiği için ilanı için bakınız; Annemans, 28.01.2015 ve 12.04.2016. Son dönemde tehdidin jeopolitikleşerek Türkiye'nin cami inşası, silahlanma ve Erdoğan'ın göçü bir şantaj aracı (*chantagemiddel*) olarak kullanması üzerinden okunması, ayrıca antisemit şiddetin %99'undan Müslüman ırkçılarının sorumlu tutulması hakkında bakınız; De Man, 11.02.2020 (Antisemitizm hk.) ve 24.11.2020; Vandendriessche, 15.09.2020; Annemans, 04.07.2022 ve 03.10.2023.

bir hapisane olduğu gibi kesin hükümler, kaos, çöküş ve kabus betimlemeleri ve uyanma çağrıları, aciliyet duygusu ve varoluşsal tehdit algısı üretmektedir. Sorumluluk, çoğu zaman dışsal koşullara bağlanmamakta, Komisyon, Brüksel bürokrasisi ve politik doğruculukla özdeşleştirilen aktörler krizin faili olarak gösterilmektedir. Böylece, söylem, önce sorunu tanımlar, sonra sorumluyu işaret eder ve ardından tek geçerli çözümün kendi önerileri olduğunu ileri sürer.

Dördüncü olarak, çözüm seçenekleri daralmakta ve egemenlikçi bir yönelim öne çıkmaktadır. Mevcut düzeni AB çerçevesi içinde iyileştirmeye dönük adımlar geri planda kalır. Bunun yerine, yetki iadesi, sınırların kapatılması, genişlemenin durdurulması ve belirli AB projelerinin geri alınması gibi geri çekilme önerileri ağırlık kazanmaktadır. Bu anlatım, sorunu uygulamadaki aksaklıklardan ziyade sistemin nasıl kurulduğuna ve nasıl işlediğine bağlar. Bu nedenle, sorunun kaynağının yönetim hataları değil, sistemin temel işleyişi olduğu düşüncesini güçlendirir.

Beşinci olarak, göç ve iltica, söylemdeki karşıtlıkları birbirine bağlayan bir odak noktası işlevi görmektedir. Sınır ve iltica suistimali, kamu düzeni ve güvenlik, refah paylaşımı, demografik tehdit ve medeniyet sınırı ile İslamofobi başlıkları aynı söylemsel zincir içinde bir araya getirilmektedir. Bu nedenle, göç, halk ile elit çatışmasını görünür kılan ve süreklilik kazanan bir test alanına dönüşmektedir.

Altıncı olarak, dil ve adlandırma, siyasal çatışmanın parçası haline gelmektedir. Yasa dışı yerine düzensiz gibi terimlerin tercih ettirildiği iddiası, kurumların halkın gerçekliğini örtbas ettiği anlatısını desteklemek için kullanılmaktadır. Benzer biçimde gerçek ve sahte mülteci ayrımı, iltica sisteminin sınırlandırılmasını meşrulaştıran temel bir sınıflandırma aracına dönüşmektedir.

Son olarak, söylemde zaman içinde daha dışlayıcı ve daha sert bir tonun güçlendiği görülmektedir. Halk egemenliği, elit karşıtlığı ve kriz eksenindeki temel çerçeve süreklilik gösterirken, göç ve kültürel sınırlar üzerinden dışlayıcı vurguların artması ve istila, çöküş, intihar, nüfus ikamesi gibi felaket çağrışımı ifadelerin daha sık ve daha geniş başlıklara taşınması dikkat çekmektedir.

Sonuç

Bu çalışma, VB'nin AP konuşmalarında popülist yansımaların farklı söylemsel yöntemlerle düzenli biçimde kullanıldığını göstermektedir. Bulgular, meşruiyetin halktan geldiği vurgusunun konuşmalarda merkeze alındığını göstermektedir. Bu vurgu, temsil ilişkisinin

doğrudan halk adına konuşma iddiası üzerinden kurulmasına zemin hazırlamaktadır. Bu bağlamda AP ve AB, VB söyleminde ikinci planda bırakılır. VB ise, kendisini halkın hakiki temsilcisi olarak sunar.

Çalışma, ayrıca elit karşıtlığının AB bağlamında basit bir politika eleştirisi olarak kalmadığını ve daha geniş bir sistem eleştirisine dönüştüğünü göstermektedir. Brüksel, teknokratik ve dayatmacı bir iktidar odağı olarak sunulmakta, bu sunum popülist çekirdeğin ahlaki karşıtlık zeminini güçlendirmektedir. Halk denetiminin askıya alındığı iddiası, liberal demokratik denge ve denetim mekanizmalarına yönelik kuşkuyu derinleştirmektedir. Bu nedenle, bulgular, popülizmin bir yandan halk egemenliği vurgusuyla temsil krizine çözüm önerdiğini, diğer yandan da çoğulcu temsil ve uzlaşma kanallarını zayıflatan bir meşruiyet anlayışı üretebildiğini göstermektedir.

Üçüncü olarak, kriz anlatısının VB söyleminde yalnızca betimleyici bir çerçeve olmadığı görülmektedir. Kriz, siyasal aciliyet üreten ve tek seçenek algısı kuran bir performans işlevi görmektedir. Krizin sorumluluğu Komisyon, Brüksel bürokrasisi ve politik doğruculukla özdeşleştirilen aktörlere yüklenmekte, böylece söylem önce sorunu tanımlamakta, sonra sorumluyu işaret etmekte ve ardından tek geçerli çözümün kendi önerileri olduğunu ileri sürmektedir. Bu anlatım, sorunu AB içinde düzenlemelerle iyileştirme fikrini zayıflatmaktadır. Bunun yerine, yetkinin geri alınması, sınırların kapatılması, genişlemenin durdurulması ve belirli projelerin geri alınması gibi egemenlikçi geri çekilme önerileri öne çıkar.

Son olarak, göç ve iltica başlığının VB söyleminde tek bir politika alanı olarak ele alınmadığı görülmektedir. Göç ve iltica, güvenlik, refah paylaşımı, demografik tehdit ve medeniyet sınırı temalarını birbirine bağlayan merkezi bir odak noktası haline gelmektedir. Bu odak, halkı koruma iddiasını somutlaştırmakta ve elitleri halkın iradesine rağmen dayatan aktörler olarak konumlandırarak karşıtlığı sürekli yeniden üretmektedir. Adlandırma tartışmaları da bu kurulumun parçası olmaktadır. Yasa dışı ve düzensiz gibi kavramlar etrafındaki tercihler ile gerçek ve sahte ayrımları, söylemin yalnız içeriğini değil, sınırlarını ve meşruiyet iddiasını da kuran araçlar olarak öne çıkmaktadır.

Bu çerçevede, AP platformu, VB açısından yalnızca bir kürsü olarak kalmamaktadır. Platform, elit karşıtlığını ulusüstü bir hedefe yöneltmekte, kriz anlatısını güncel tutmakta ve göç tartışmasını farklı temalara bağlayarak söylemsel süreklilik üretmektedir. İleride yapılacak çalışmalar dönemler arası nicel içerik analiziyle tematik yoğunluğu, metafor kullanımını ve dışlayıcı tonun zaman içindeki artışını ölçebilir. Ayrıca, AP söylemi ile ulusal kampanya

söylemini karşılaştıran çalışmalar, ulusüstü elit inşasının hangi koşullarda sertleştiğini sınyarak bulguları derinleştirebilir.

KAYNAKÇA

- Biard, Benjamin (2021), “Challenging the Cordon Sanitaire in Belgium: 79A Diachronic Analysis”, içinde *Belgian Exceptionalism*, Routledge, ss. 79-92.
- Cadranel, Benjamin & Ludmer, Julie (2008), “La législation concernant le financement des partis liberticides”, *Courrier hebdomadaire du CRISP*, 2001-2002(16), ss. 5-60.
- Coffé, Hilde (2005), “The Adaptation of the Extreme Right’s Discourse: The Case of the Vlaams Blok”, *Ethical Perspectives*, 12(2), ss. 205-230.
- De Vries, Erik & Schoonvelde, Martijn & Schumacher, Gijs (2018), “No Longer Lost in Translation: Evidence That Google Translate Works for Comparative Bag-of-Words Text Applications”, *Political Analysis*, 26(4), ss. 417-430.
- European Union (2024), “European Election Results”, Erişim Tarihi: 01.01.2026, Erişim Adresi: <https://results.elections.europa.eu/en/>.
- Feldman, Matthew & Jackson, Paul (2014), “Introduction”, içinde *Doublespeak: The Rhetoric of the Far Right Since 1945*, Ibidem Press, ss. 7-35.
- Grimmer, Justin & Stewart, Brandon M. (2013), “Text as Data: The Promise and Pitfalls of Automatic Content Analysis Methods for Political Texts”, *Political Analysis*, 21(3), ss. 267-297.
- Inter-Parliamentary Union (2024), “Election Results | Belgium | House of Representatives. IPU Parline: Global Data on National Parliaments”, 09.06.2024, Erişim Tarihi: 01.01.2026, Erişim Adresi: <https://data.ipu.org/parliament/BE/BE-LC01/election/BE-LC01-E20240609/>.
- Jagers, Jan & Walgrave, Stefaan (2007), “Populism as Political Communication Style: An Empirical Study of Political Parties’ Discourse in Belgium”, *European Journal of Political Research*, 46(3), ss. 319-345.
- Klotz, Audie & Prakash, Deepa (2008), *Qualitative Methods in International Relations*, Palgrave Macmillan UK.
- Krippendorff, Klaus (2018), *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*, SAGE Publications.
- Laclau, Ernesto (2005/a), *On Populist Reason*, Verso.
- Laclau, Ernesto (2005/b), “Populism: What’s in a Name?”, içinde (editör: Francisco Panizza) *Populism and the Mirror of Democracy*, Verso, ss. 32-49.

- Laver, Michael & Benoit, Kenneth & Garry, John (2003), “Extracting Policy Positions from Political Texts Using Words as Data”, *American Political Science Review*, 97(2), ss. 311-331.
- Lucardie, Paul & Akkerman, Tjitske & Pauwels, Teun (2016), “It Is Still a Long Way from Madou Square to Law Street: The Evolution of the Flemish Bloc”, içinde *Radical Right-Wing Populist Parties in Western Europe*, Routledge, ss. 208-244.
- Lune, Howard & Berg, Bruce L. (2017), *Qualitative Research Methods for the Social Sciences*, Pearson.
- Mair, Peter (2002), “Populist Democracy vs. Party Democracy”, içinde (editörler: Yves Mény & Yves Surel) *Democracies and the Populist Challenge*, Palgrave, ss. 81–98.
- Mény, Yves & Surel, Yves (2002), *Democracies and the Populist Challenge*, Palgrave Macmillan.
- Moffitt, Benjamin (2016), *The Global Rise of Populism: Performance, Political Style, and Representation*, Stanford University Press.
- Moffitt, Benjamin (2020), *Populism*, John Wiley & Sons.
- Mudde, Cas (2004), “The Populist Zeitgeist”, *Government and Opposition*, 39(4), ss. 541-563.
- Neuendorf, Kimberly A. (2017), *The Content Analysis Guidebook*, SAGE Publications.
- Ostiguy, Pierre (2017), “Populism: A Socio-Cultural Approach”, içinde (editörler: Cristóbal Rovira Kaltwasser & Paul Taggart & Paulina Ochoa Espejo & Pierre Ostiguy) *The Oxford Handbook of Populism*, Oxford University Press, ss. 73-97.
- Panizza, Francisco (2005), *Populism and the Mirror of Democracy*, Verso.
- Pappas, Takis S. (2019), *Populism and Liberal Democracy: A Comparative and Theoretical Analysis*, Oxford University Press.
- Riffe, Daniel & Lacy, Stephen & Watson, Brendan R. & Lovejoy, Jennette (2023), *Analyzing Media Messages: Using Quantitative Content Analysis in Research*, Routledge.
- Weyland, Kurt (2001), “Clarifying a Contested Concept: Populism in the Study of Latin American Politics”, *Comparative Politics*, 34, ss. 1-22.

VERİ KAYNAKLARI

ANA KAYNAK: European Parliament, “Debates and videos | Plenary”, Erişim Tarihi: 01.01.2026, Erişim Adresi: <https://www.europarl.europa.eu/plenary/en/debates-video.html>.

- Annemans, Gerolf (28.01.2015), "Terrorismebestrijdingsmaatregelen (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (11.02.2015), "Toekomstige rol van Frontex en het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (11.02.2015), "Vorbereitung van de informele bijeenkomst van staatshoofden en regeringsleiders (12.02.2015) (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (12.02.2015), "Instelling van een bijzondere commissie belastingregelingen en soortgelijke maatregelen met vergelijkbare gevolgen (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (28.04.2015), "Geldmarktfondsen (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (07.07.2015), "Draft amending budget No 5/2015: responding to migratory pressures (Debate transcript)", European Parliament, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-8-2015-07-07-INT-2-471-500_EN.html.
- Annemans, Gerolf (07.07.2015), "Ontwerp van gewijzigde begroting nr. 1/2015: Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI) (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (09.07.2015), "Onderhandelingen over het trans-Atlantisch handels- en investeringspartnerschap (TTIP) (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (05.10.2015), "Gemeenschappelijke bepalingen inzake de Europese structuur- en investeringsfondsen wat betreft specifieke maatregelen voor Griekenland (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (27.10.2015), "Hervorming van de kieswet van de EU (“blauwe kaart”-antwoord) (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (25.11.2015), "Fiscale rulings en andere maatregelen van vergelijkbare aard of met vergelijkbaar effect (Debate transcript)", European Parliament.

- Annemans, Gerolf (25.11.2015), "Het voorkomen van de radicalisering en werving van Europese burgers door terroristische organisaties (A8-0316/2015) (Debate transcript, in writing)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (26.11.2015), "Presentatie van het jaarverslag 2014 van de Rekenkamer (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (18.01.2016), "De rol van interculturele dialoog, culturele diversiteit en onderwijs bij het uitdragen van de fundamentele waarden van de EU (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (19.01.2016), "Balans van het Luxemburgse voorzitterschap (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (02.02.2016), "Vluchtelingen nood, controle aan de buitengrenzen en de toekomst van Schengen (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (09.03.2016), "Vorbereiding van de vergadering van de Europese Raad van 17 en 18 maart 2016 en de resultaten van de top EU-Turkije (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (10.03.2016), "Bankenunie - Jaarverslag 2015 (A8-0033/2016) (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (11.04.2016), "Jaarverslagen 2012-2013 over subsidiariteit en evenredigheid (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (12.04.2016), "Terrorismebestrijding na de recente terroristische aanslagen (Debate transcript)".
- Annemans, Gerolf (27.04.2016), "Counterterrorism following the recent terrorist attacks (Debate transcript)", European Parliament,
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-8-2016-04-27-INT-1-156-0000_NL.html.
- Annemans, Gerolf (11.05.2016), "Aangenomen besluit inzake de hervorming van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (05.07.2016), "Europese grens- en kustwacht (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (13.09.2016), "VN-bijeenkomst op hoog niveau over de aanpak van grote stromen vluchtelingen en migranten (Debate transcript)".
- Annemans, Gerolf (17.05.2017), "Bevoegdheden en toezicht van de Europese Centrale Bank (Debate transcript)", European Parliament.

- Annemans, Gerolf (05.07.2017), "Vorbereitung van de G20-top van 7 en 8 juli 2017 (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (04.10.2017), "Vorbereitung van de vergadering van de Europese Raad van 19 en 20 oktober 2017 (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (15.11.2017), "Rechtsstaat en democratie in Polen: stand van zaken (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (03.07.2018), "Conclusies van de bijeenkomst van de Europese Raad van 28 en 29 juni 2018 (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (12.09.2018), "Staat van de Unie (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (17.09.2019), "Benoeming van de president van de Europese Centrale Bank – Kandidaat: Christine Lagarde (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (27.05.2020), "EU-herstelpakket (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (06.10.2020), "Conclusies van de buitengewone Europese Raad van 1-2 oktober 2020; Voorbereiding van de Europese Raad van 15-16 oktober 2020 (Continued debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (10.02.2021), "Stand van zaken in verband met de COVID-19-vaccinatiestrategie van de EU (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (09.06.2021), "Follow-up van de sociale top in Porto op 7 mei 2021 (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (15.12.2021), "Stand van zaken in verband met de herstel- en veerkrachtfaciliteit (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (02.05.2022), "Verkiezing van de leden van het Europees Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (09.06.2022), "Oproep tot een conventie voor een herziening van de Verdragen (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (04.07.2022), "Spreektijd van één minuut over kwesties van politiek belang (Debate transcript)".
- Annemans, Gerolf (14.09.2022), "Staat van de Unie (Debate transcript)", European Parliament.

- Annemans, Gerolf (23.11.2022), "Een echt geïnterconnecteerde eengemaakte energiemarkt om de rekeningen betaalbaar te houden en bedrijven concurrerend te houden (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (12.09.2023), "Samenstelling van het Europees Parlement (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (03.10.2023), "Situatie in Nagorno-Karabach na de aanval van Azerbeidzjan (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (17.10.2023), "Verklaring van de Voorzitter (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (21.11.2023), "Voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (13.03.2024), "Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid 2024; Europees Semester: werkgelegenheids- en sociale prioriteiten voor 2024 (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (08.07.2025), "Stand van zaken bij de tenuitvoerlegging van de Europese verordening mediavrijheid in de lidstaten (Debate transcript)", European Parliament.
- Annemans, Gerolf (21.10.2025), "Werkprogramma van de Commissie 2026 (Debate transcript)", European Parliament.
- Bonte, Barbara (16.09.2024), "Resultaten van de strategische dialoog over de toekomst van de landbouw in de EU (Debate transcript)", European Parliament.
- Bonte, Barbara (17.09.2024), "Stand van de energie-unie (Debate transcript)", European Parliament.
- Bonte, Barbara (08.10.2024), "De crisis waarmee de automobielsector van de EU wordt geconfronteerd, de mogelijke sluiting van fabrieken en de noodzaak om het concurrentievermogen te versterken en banen in Europa te behouden (Debate transcript)", European Parliament.
- Bonte, Barbara (23.10.2024), "Een kentering in de bureaucratie van de EU: de noodzaak om te snoeien in onnodige administratieve rompslomp en verslaglegging om de weg vrij te maken voor concurrentievermogen en innovatie (Debate transcript)", European Parliament.

- Bonte, Barbara (18.12.2024), "Herstel van het concurrentievoordeel van de EU – de noodzaak van een effectbeoordeling van het beleid in het kader van de Green Deal (Debate transcript)", European Parliament.
- Bonte, Barbara (13.02.2025), "Handelsovereenkomst tussen de EU en Mercosur (Debate transcript)", European Parliament.
- Bonte, Barbara (01.04.2025), "EU-strategie voor een paraatheidsunie (Debate transcript)", European Parliament.
- Bonte, Barbara (07.05.2025), "Hoge detailhandelsprijzen voor levensmiddelen en de gevolgen daarvan voor Europese consumenten (Debate transcript)", European Parliament.
- Bonte, Barbara (10.07.2025), "Het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2027 (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (21.07.2004), "Work programme of the Netherlands presidency (Debate transcript)".
- Claeys, Philip (15.09.2004), "Seizure of hostages and massacre in Beslan and the fight against terrorism (Debate transcript)".
- Claeys, Philip (14.10.2004), "Vote (Debate transcript)", European Parliament, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-6-2004-10-14-INT-4-085_EN.html.
- Claeys, Philip (16.11.2004), "Turkish Cypriot community (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (14.12.2004), "Strategic political orientations (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (22.02.2005), "Economy/Public finances (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (07.09.2005), "Liberty and security (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (01.02.2006), "Common foreign policy perspectives for 2006 – Common foreign and security policy – 2004 (Debate transcript)".
- Claeys, Philip (01.06.2006), "Stemverklaringen (A6-0168/2006) (Debate transcript)".
- Claeys, Philip (20.02.2008), "Explanations of vote (A6-0029/2008) (Debate transcript)".
- Claeys, Philip (01.09.2008), "Use of the Visa Information System (VIS) under the Schengen Borders Code (Debate transcript)", European Parliament.

- Claeys, Philip (19.11.2008), "Demographic tendencies - Economic and social impacts (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (20.11.2008), "Explanations of vote (Text tabled: A6-0432/2008)", European Parliament.
- Claeys, Philip (11.03.2009), "Croatia: progress report 2008 - Turkey: progress report 2008 - Former Yugoslav Republic of Macedonia: progress report 2008 (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (11.03.2009), "The Kovács report (A6-0038/2009) (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (11.03.2009), "The Lisbon Strategy resolution (B6-0107/2009) (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (07.10.2009), "Outcome of the referendum in Ireland (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (19.10.2009), "Evaluatiemechanisme om de toepassing van het Schengenacquis te controleren (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (10.03.2010), "2008 annual report on the CFSP – The implementation of the European Security Strategy and the Common Security and Defence Policy – Non-proliferation Treaty (Debate transcript)".
- Claeys, Philip (07.07.2010), "The Belgian Presidency's programme of activities (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (11.11.2010), "RC-B7-0608/2010 (Point of order) (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (11.11.2010), "The Mann report (A7-0268/2010) (Explanations of vote) (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (23.11.2010), "2011 budget (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (24.11.2010), "Text tabled: A7-0290/2010 (Explanations of vote) (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (13.12.2010), "Oprichting van een netwerk van immigratieverbindingfunctionarissen (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (10.05.2011), "Migration flows and asylum and their impact on Schengen (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (14.09.2011), "Economic crisis and the euro (Debate transcript)", European Parliament.

- Claeys, Philip (15.11.2011), "European platform against poverty and social exclusion (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (16.11.2011), "Economic governance (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (01.12.2011), "Croatia's accession to the European Union (Explanations of vote) (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (01.12.2011), "HIV and AIDS (Explanations of vote) (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (12.12.2011), "Eén enkele aanvraagprocedure voor een verblijfs- en werkvergunning (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (13.12.2011), "Conclusions of the European Council meeting (8-9 December 2011) (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (12.12.2012), "Resolutie over de grondrechten in de EU (A7-0383/2012) (stemverklaringen) (Debate transcript)".
- Claeys, Philip (12.06.2013), "Instelling van "Eurodac" voor de vergelijking van vingerafdrukken (A7-0432/2012 - Monica Luisa Macovei) (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (12.06.2013), "Tijdelijke herinvoering van het grenstoezicht aan de binnengrenzen (A7-0200/2012 - Renate Weber) (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (09.10.2013), "Migratiestromen over de Middellandse Zee, in het bijzonder in het licht van de tragische gebeurtenissen bij Lampedusa (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (09.10.2013), "Situatie van de Roma (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (22.10.2013), "Ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2014 - alle afdelingen (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (05.02.2014), "Voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen voor seizoenarbeid (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (26.02.2014), "Betrekkingen EU-Zwitserland (Debate transcript)", European Parliament.
- Claeys, Philip (12.03.2014), "Fonds voor asiel en migratie en fonds voor interne veiligheid (Debate transcript)", European Parliament.

- Claeys, Philip (12.03.2014), "Voortgangsverslag over Turkije 2013 (B7-0241/2014) (Debate transcript, in writing)", European Parliament.
- De Man, Filip (14.01.2020), "Jaarverslag over de uitvoering van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid - Jaarverslag over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (Debate transcript)", European Parliament.
- De Man, Filip (11.02.2020), "Bestrijding van antisemitisme, racisme en haat in geheel Europa (Debate transcript)".
- De Man, Filip (16.04.2020), "Gecoördineerde EU-maatregelen om de COVID-19-pandemie en de gevolgen ervan te bestrijden (voortzetting van het debat)", European Parliament.
- De Man, Filip (24.11.2020), "Escalerende spanningen in Varosha na de illegale acties van Turkije en de dringende noodzaak om de gesprekken te hervatten (Debate transcript)".
- De Man, Filip (06.10.2021), "Europese oplossingen voor de stijging van de energieprijzen voor bedrijven en consumenten: de rol van energie-efficiëntie en hernieuwbare energie en de noodzaak om energiearmoede aan te pakken (Debate transcript)", European Parliament.
- De Man, Filip (14.12.2021), "Nieuwe richtsnoeren voor het humanitaire optreden van de EU (Debate transcript)", European Parliament.
- De Man, Filip (07.03.2022), "De rol van cultuur, onderwijs, media en sport bij racismebestrijding (Debate transcript)".
- De Man, Filip (08.06.2022), "Voorstel van de Commissie voor het 'Aantrekken van vaardigheden en talent naar de EU', met name de talentpartnerschappen met landen in Noord-Afrika (actualiteitendebat) (Debate transcript)".
- De Man, Filip (23.11.2022), "De noodzaak van een Europese oplossing voor asiel en migratie, met inbegrip van opsporing en redding (Debate transcript)", European Parliament.
- De Man, Filip (09.05.2023), "Kwijting 2021 (voortzetting van het debat) ('blauwe kaart'-antwoord) (Debate transcript)", European Parliament.
- De Man, Filip (09.05.2023), "Kwijting 2021 (voortzetting van het debat) (Debate transcript)", European Parliament.
- De Man, Filip (03.10.2023), "Corrupte grootschalige verkoop van Schengenvisa (Debate transcript)", European Parliament.

- De Man, Filip (18.10.2023), "De verachtelijke terroristische aanvallen van Hamas op Israël, Israël's recht om zich te verdedigen in overeenstemming met het humanitair en internationaal recht en de humanitaire situatie in Gaza (Debate transcript)", European Parliament.
- De Man, Filip (12.12.2023), "Pakket voor de verdediging van de democratie (Debate transcript)", European Parliament.
- Dillen, Koenraad (14.11.2005), "One-minute speeches on matters of political importance (Debate transcript)", European Parliament.
- Dillen, Koenraad (28.09.2006), "Explanations of vote (Text tabled: RC-B6-0508/2006)", European Parliament.
- Dillen, Koenraad (22.05.2007), "Debate on the future of Europe with the participation of the Prime Minister of Italy, Member of the European Council (Debate transcript) (Addressed to Romano Prodi)", European Parliament.
- Dillen, Koenraad (15.01.2008), "Multiannual framework for the Fundamental Rights Agency for 2007–2012 (Debate transcript)", European Parliament.
- Dillen, Koenraad (31.01.2008), "Freedom, security and justice (annual debate) (Articles 2 and 39 TEU) (Debate transcript)", European Parliament.
- Dillen, Koenraad (20.02.2008), "Explanations of vote (Text tabled: A6-0029/2008)", European Parliament.
- Dillen, Koenraad (14.01.2009), "The Coelho report on biometrics in EU passports (A6-0500/2008) (Debate transcript, in writing)", European Parliament.
- Dillen, Koenraad (26.03.2009), "Written explanation of vote on Text tabled: A6-0103/2009 (Explanations of vote, in writing)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (23.10.2019), "Opsporing en redding in het Middellandse Zeegebied (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (15.01.2020), "Hoorzittingen die plaatsvinden in het kader van artikel 7, lid 1, VEU, met betrekking tot Hongarije (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (12.02.2020), "Humanitaire situatie van vluchtelingen aan de buitengrenzen van de EU (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (15.09.2020), "Vorbereiding van de buitengewone Europese Raad over de gevaarlijke escalatie in het oostelijke Middellandse Zeegebied en de rol van Turkije (Debate transcript)", European Parliament.

- Vandendriessche, Tom (16.12.2020), "Conclusies van de Europese Raad van 10–11 december 2020 (MFK, conditionaliteit m.b.t. rechtsstaat, eigen middelen) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (28.04.2021), "Digitale belastingheffing: OESO-onderhandelingen, fiscale woonplaats van digitale ondernemingen en een mogelijke Europese digitale belasting (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (14.09.2021), "De situatie in Afghanistan (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (07.10.2021), "Asielagentschap van de Europese Unie (voortzetting van het debat) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (20.10.2021), "Pushbacks aan de buitengrens van de EU (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (23.11.2021), "De situatie in Belarus en aan zijn grens met de EU en de gevolgen op veiligheids- en humanitair gebied (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (16.02.2022), "De rechtsstaat en de gevolgen van het arrest van het HvJ-EU (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (08.03.2022), "De verslechtering van de situatie van vluchtelingen als gevolg van de aanval van Rusland op Oekraïne (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (05.04.2022), "EU-bescherming van kinderen en jongeren die vanwege de oorlog in Oekraïne op de vlucht zijn (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (14.09.2022), "Bestaan van een duidelijk gevaar van een ernstige schending door Hongarije van de waarden waarop de Unie berust (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (18.10.2022), "De rekeningen laag houden: sociale en economische gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de invoering van een belasting op uitzonderlijke winsten (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (01.02.2023), "Voorbereiding van de buitengewone bijeenkomst van de Europese Raad van februari, met name de noodzaak om duurzame oplossingen op het gebied van asiel en migratie uit te werken (Debate transcript)", European Parliament.

- Vandendriessche, Tom (15.03.2023), "Doden op zee: een gemeenschappelijke EU-aanpak om levens te redden en maatregelen om voor veilige en legale routes te zorgen (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (20.04.2023), "Besluit om met interinstitutionele onderhandelingen te beginnen: Screening van onderdanen van derde landen aan de buitengrenzen (A9-0149/2023) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (10.05.2023), "Externaliseren van asielaanvragen en financiering aan derde landen afhankelijk maken van de uitvoering van terugkeervereenkomsten (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (12.07.2023), "De noodzaak van EU-maatregelen op het gebied van zoek- en reddingsacties in de Middellandse Zee (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (04.10.2023), "Noodzaak van een snelle vaststelling van het asiel- en migratiepakket (blauwe kaart–antwoord)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (04.10.2023), "Noodzaak van een snelle vaststelling van het asiel- en migratiepakket (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (16.01.2024), "Voorstelling van het activiteitenprogramma van het Belgische voorzitterschap (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (06.02.2024), "Conclusies van de bijeenkomsten van de Europese Raad, met name van de buitengewone bijeenkomst van 1 februari 2024 (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (10.04.2024), "Screening van onderdanen van derde landen aan de buitengrenzen ... (gezamenlijk debat – Migratie- en asielpakket) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (09.10.2024), "Presentatie van het activiteitenprogramma van het Hongaarse voorzitterschap (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (23.10.2024), "Ordelijk en doeltreffend beheer van migratie, met name door middel van een nieuw wetgevingskader inzake terugkeer (Debate transcript)", European Parliament.
- Vandendriessche, Tom (11.03.2025), "Presentatie van het voorstel voor een nieuwe gemeenschappelijke aanpak inzake terugkeer (Debate transcript)", European Parliament.

- Vandendriessche, Tom (10.09.2025), “Staat van de Unie (Debate transcript)”, European Parliament. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-10-2025-09-10-INT-2017038259505_NL.html.
- Vanhecke, Frank (08.04.1997), "Setting up a European Monitoring Centre for Racism (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (12.06.1997), "European voluntary service (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (10.02.1999), "Report on asylum seekers (Lindeperg report) (Debate transcript, in writing)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (18.11.1999), "Eurodac (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (14.12.1999), "European Council/Finnish Presidency, Chechnya, OSCE (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (04.07.2001), "Programme of the Belgian presidency (Debate transcript)", European Parliament, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-5-2001-07-04-INT-3-026_EN.html.
- Vanhecke, Frank (14.01.2003), "Explanations of vote (Debate transcript)", European Parliament, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-5-2003-01-14-INT-2-147_EN.html.
- Vanhecke, Frank (14.01.2003), "Work programme of the Greek Presidency (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (14.11.2006), "Legislative and work programme of the Commission for 2007 (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (13.03.2007), "Annual political strategy 2008 (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (13.03.2007), "Explanations of vote (A6-0033/2007) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (26.09.2007), "Explanations of vote (Text tabled: A6-0323/2007)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (27.09.2007), "Equal treatment between persons irrespective of racial or ethnic origin (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (13.11.2007), "Commission legislative programme and work programme for 2008 (Debate transcript)", European Parliament.

- Vanhecke, Frank (29.11.2007), "Explanations of vote (A6-0412/2007) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (29.11.2007), "Explanations of vote (A6-0444/2007) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (29.11.2007), "Explanations of vote (A6-0445/2007) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (20.02.2008), "Treaty of Lisbon (Corbett / Méndez de Vigo report) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (18.06.2008), "The Weber report (A6-0339/2008) (Explanations of vote) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (09.07.2008), "Explanations of vote (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (22.09.2008), "Citizens' petitions during the year 2007 (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (14.01.2009), "The Coelho report on biometrics in EU passports (A6-0500/2008) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (09.02.2010), "Vote on the European Commission (B7-0090/2010) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (09.03.2010), "Movement of persons with a long-stay visa (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (24.03.2010), "European Citizens' Initiative (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (12.12.2012), "Statistical data on crime in the European Union (A7-0365/2012) (Debate transcript, in writing)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (12.03.2013), "Associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Unie (A7-0052/2013 – Patrice Tirolien) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (12.03.2013), "Economisch en budgettair toezicht op lidstaten die ernstige moeilijkheden ondervinden ten aanzien van hun financiële stabiliteit in het eurogebied (A7-0172/2012 – Jean-Paul Gauzès) (Debate transcript)", European Parliament.
- Vanhecke, Frank (12.03.2013), "Krachtiger bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat (Debate transcript)", European Parliament.

- Vanhecke, Frank (02.07.2013), "Verzoek om opheffing van de immuniteit van Marine Le Pen (A7-0236/2013) (Debate transcript)", European Parliament.